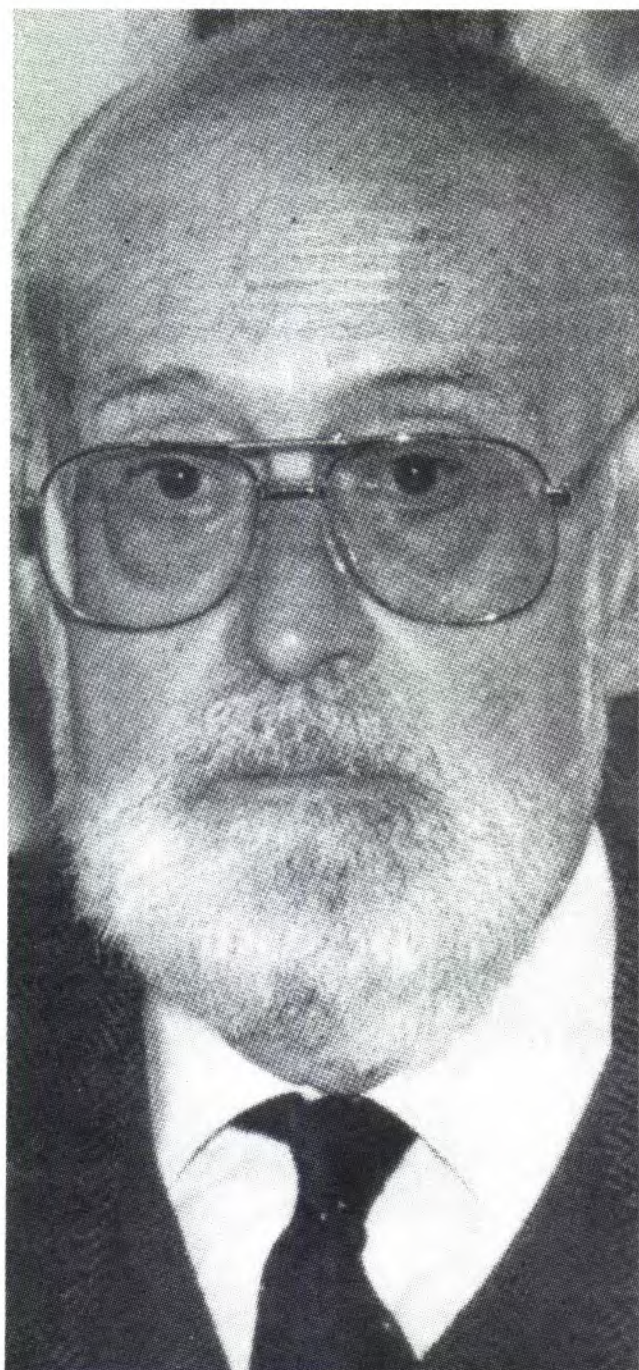

SA PLACA

Revista de Sa Pobla

Febrer 93 - Núm. 8. Preu: 150 Ptes.

Adéu Llompart

"Josep M. Llompart, recordances i amistat", per Alexandre Ballester

Sa Pobla a Gràcia
ressons de la festa

Conversa amb...
Antoni Torrens

ENHORABONA !!!

CAMPANYA TARDOR '93

A la campanya promocional del RENAULT CLIO MECANO, que ha estat promocionat pel grup musical del mateix nom i que han compartit tants d'èxits, es va procedir al sorteig d'un RENAULT CLIO MECANO entre tots els visitants de les exposicions RENAULT, del qual va sortir agraciada la Sra. Catalina Bennàssar i Serra (veïna de sa Pobla). L'entrega de l'automòbil es va produir el passat dia 18 de gener, a les instal·lacions del concessionari RENAULT DE SA POBLA.

Ven a verlos a:

RENAULT

Ctra. Inca, 21 - Fax 54 20 14 - Tel. 54 08 55 - 54 04 12

SA POBLA

07420 SA POBLA (Mallorca)

Edita: Obra Cultural Balear
Delegació de sa Pobra

President: Joan Company

Administrador: Joan F. Cantallops

Director: Joan Gelabert

Consell de Redacció:

Joan A. Alomar
Joan Company
Arnau Mir
Miquel Seguí
Xesca Sastre
Jordi Soler

Coordinació informació local:

Jaume Triay
Margarida Socias

Fotografies: LLabrés

Col.laboradors:

Alexandre Ballester
Miquel López Crespí
Nofre Pons
Pere Bonnín
Joan Fiol
Ramon Molina
Joan Mayol

Publicitat i Subscripcions:
Tel. 54.05.15

Redacció: Plaça Major, 18, 2n

Dipòsit Legal: 642-1992

Impremta:

Informacions Llevant, S.A.
Passeig Ferrocarril, 1
Manacor

*Els articles signats només
expressen l'opinió dels seus autors*

editorial

Èxit de la iniciativa del Club Cultural sa Pobra

El passat 23 de gener lloc el barri barcelonés de Gràcia és feu tota una revetlla de sant Antoni, per aquest motiu es traslladaren a Barcelona un centenar i mig de poblers entre cantadors, dimonis i altra gent que no es volgué perdre la festa. Més enllà d'un simple fogueró Sant Antoni a Gràcia ha constituït tot un esdeveniment que ha suposat un vertader intercanvi cultural amb unes terres que tants trets comuns compartim però que a la vegada patim mutus desconeixements. Per això és que una iniciativa com aquesta no ha de mereixer altre cosa que un recolzament entusiasta i ha de servir per incentivar-ne d'altres de similars.

De tots és ja sabut que aquesta celebració ha estat un total i absolut èxit, èxit que s'ha d'atribuir a l'entitat organitzadora de l'acte, el Club Cultural sa Pobra, i més concretament a la persona del seu president, amb l'organització d'aquest acte sembla que el Club Cultural surt d'un alatergament que l'ha fet romandre inactiu durant els últims anys, i tal com explica el seu president en aquestes mateixes pàgines hom té l'objectiu de tornar a normalitzar la seva activitat.

Sa Pobra que per in comptables raons té tantes mancances en el capítol de l'associacionisme cultural, no pot permetre's el luxe de deixar una institució com el Club despareixi, i creiem que aquesta reanimació de la vida del Club ha d'ésser per tots els poblers una bona notícia, i ha de merèixer aquesta veterana associació el recolzament necessari per part de totes les institucions perquè pugui superar les inevitables dificultats en que es pugui trobar.

La revista Sa Plaça i l'Obra Cultural volen, des d'aquestes pàgines donar la seva més sincera enhorabona al president del Club Cultural per l'èxit aconseguit en l'organització d'aquesta revetlla de Sant Antoni a Barcelona, i desitja de bon veres que aquest hagi estat tan sols el primer acte d'una nova etapa en la vida d'aquesta institució, i sobre tot obrin les seves portes per una necessària i sense cap dubte que fructifera col.laboració que forçosament ha de repercutir positivament en la dinamització cultural associativa del nostre poble.

En la mort de Josep Maria Llompart

El passat 28 de gener tots varem ser colpits per la notícia inesperada de la mort de Josep Maria Llompart, quan redactàrem l'editorial del número de Nadal en cap moment sospitàrem que aquest seria el nostre darrer homenatge en vida d'un home a qui la nostra cultura deu tant. La mort del mestre Llompart ha estat sentida per tot Mallorca i per totes les altres terres de llengua catalana, i tot un seguit d'homenatges s'aniran duent a terme en els propers mesos, i evidentment que sa Pobra no en quedarà al marge, però d'aquests actes ja en donarem compte més endavant, ara, tan sols volem dir, per darrera vegada, a l'home que ha fet país, GRACIES LLOMPART.

CONCURS DE MOSTRADORS

Aquest és el mostrador que muntaren els germans Pons que resultà guanyador en el concurs de sant Antoni de mostradors, en l'edició d'enguany han estat molts els negocis que han participat en aquesta convocatòria. La revista Sa Plaça vol donar donar l'enhorabona a tots els participants i desitja que l'any que ve encara n'hi hagi més.

LA POLICIA ESTRENA COTXE

Aquest mes passat l'Ajuntament de sa Pobla ha fet adquisició d'un nou cotxe per a la policia municipal, es tracta d'un model de la casa Renault, a la foto podem veure el delegat de la Renault de sa Pobla, Pere Payeras que explica al batle, el regidor de govern i al sergent de la policia les característiques de la nova adquisició.

UNA VELLA ASPIRACIÓ, ENLLESTIDA?

Ja en el faràonic programa de festes de sant Jaume de 1986, l'ajuntament anunciava "un completo proyecto material y artístico, para que, las columnas que flanquean la entrada de Sa Plaça de's Mercat, presenten un remozado aspecto." Tots sabem que aquesta era una vella aspiració de don Bartomeu Siquier, tenim els nostres dubtes que el que ara si ha fet s'ajusti al que ell pensava que s'hi avia de fer. També seria convenient que l'Ajuntament es plantejés una nova ubicació del mirall i del rellotge digital.

FILS A BALQUENA

La nostra és la primera comunitat que ha legislat sobre la col·locació de cables i fils en les façanes, però una cosa són les bones intencions i una altra les realitats, en la foto podem veure la façana d'una nova vivenda que abans de començar-hi a viure, els empleants de Gesa, Telèfonica s'hi afuen com a "llocifers", per a "endiumejar-la" amb cables i fils. Encara que en relació a aquesta qüestió pensam que els arquitectes podrien fer qualca cosa que evités aquests "enremallats".

ORDENANT L'ARXIU MUNICIPAL

L'Ajuntament de sa Pobla i el Consell Insular de Mallorca han firmat un conveni de col·laboració per enllestir l'ordenació de l'arxiu municipal, en el qual no s'havia fet un inventari des dels anys quaranta, l'equip que s'encarrega d'aquesta feina està compost per dos tècnics del C.I.M. i dues de les mestres que causaren baixa en el Tresorer Cladera.

NO LI HAN DONAT TEMPS D'ENCALENTIR LA CADIRA

Tomeu Vidal que havia estat nomenat conseller de Cultura en substitució de Maria Antònia Munar fa uns mesos, finalment ha estat cessat, el cessament de Vidal, que està molt relacionat amb sa Pobla en ser sa mare poblera, només s'entén en la permanent crisi que hi ha entre el Partit Popular i les diverses famílies d'Unió Mallorquina; seria aquest el tema de la conversa entre ell i en Jaume Font que tingueren mentre aguardaven el començament de les Completes. ?

SANT ANTONI-93

Un any més hem celebrat les nostres festes de sant Antoni, ja estam a mitjan mes de febrer i ens podem aplicar allò de "festes passades, coques menjades", però convé recordar que enguany en coincidir la revetlla en dissabte, fou una verdadera gentada que vingué a sa Pobla a fer la festa, ja hores abans d'anar a completes hi havia molta gent per la plaça i a l'hora de les completes a l'Església no hi cabia un fil, després la plaça i els nostres carrers foren un vertader formiguer, i és de destacar que malgrat tot aquesta gran quantitat de gent no es produí cap incident digne de ser ressenyat; l'endemà, es celebrà, com mana la tradició, l'ofici solemne de sant Antoni, i en haver dinat les beneïdes.

CARROSSES DE SANT ANTONI

Una part de la festa de Sant Antoni, que caldria potenciar-la més són les "beneïdes". La poca participació de particulars va esser la nota dominant.

Les escoles participaren amb les seves carrosses i "beneïdes", els temes presentats no concursaren ja que tenien una subvenció de 50.000 pts.

A més es repartiren els següents premis.

1 premi 150.000 pts S'estació des tren.

2 premi 130.000 pts Sa soll

3 premi 90.000 pts Es pagès

La resta de premis es repartiren a distints temes de la vida poblera.

ÈXIT DE LA EXPOSICIÓ DE TANO I FERRAN

Amb motiu de les festes de sant Antoni, els dos artistes poblers Tano Pomar i Ferran Pizà, muntaren una exposició que amb el títol "Altres Cartells de Sant Antoni", aquesta mostra recollia tot un conjunt d'obra realitzada a quatre mans pels "dos gats", la iniciativa tingué un èxit absolut ja que poques hores després de la inauguració ja no quedava cap quadre sense

vendre. Tot fa pensar que els nostres dos artistes, han entrat, amb aquesta denominació de Gats, en un període molt prolífic.

També en Tano i en Ferran ens feren saber que aquests dies els alumnes de Can Peu Blanc estan fent unes màscares de Carnestoltes que posaran a la venda en una exposició que es muntarà a la seva galeria i que s'inaugurarà el proper divendres dia 19 de febrer a la que esteu tots convidats i en la que hi trobareu taronjada de prest i "pomada" per la nit.

ACORD C.I.M. - AJUNTAMENT PER A L'ORDENACIÓ DE L'ARXIU MUNICIPAL.

Joan Verger, President del Consell Insular de Mallorca i Jaume Font, batle de sa Pobra, firmaren un conveni a partir del qual, el personal tècnic del Consell Insular de Mallorca durà a terme l'ordenació de l'Arxiu municipal de sa Pobra.

Segons l'acord signat per les dues administracions, l'Ajuntament es compromet a cedir una dependència de la Casa de la Vila perquè els serveis especialitzats amb la tasca d'ordenació puguin complir amb la seva labor d'ordenació i classificació. El Consistori a la vegada, haurà d'habilitar un lloc on s'ubicarà l'arxiu i es farà càrrec de les despeses del material que necessitarà el personal encarregat dels treballs d'organització.

REDACCIÓ D'ORDENANCES PER A LA RECOLLIDA DE FEMS.

L'àrea de Serveis Socials de l'Ajuntament està intentant arribar a un acord amb totes les forces polítiques integrants del Consistori de sa Pobra, per a la redacció d'unes ordenances que fan referència a la recollida de fems, així com a un control més estricte dels abocadors incontrolats existents al terme municipal de sa Pobra.

Les ordenances, segons el regidor de Serveis Socials, Antoni Serra, es basaran en una recollida controlada perquè no es produeixin abocaments que embrutin. Per altra part, també s'intentarà concienciar els veïns en el sentit que no s'han d'abocar segons quina mena de fems. En opinió d'Antoni Serra, aquest problema es podria solucionar mitjançant una alternància de la recollida de materials.

El regidor en qüestió creu que és de vital importància la concienciació de la gent en l'abocament d'escombraries i troba lògiques les protestes ja que als contenidors s'hi verteixen

tota mena d'escombraries.

APROVACIÓ PRESSUPOSTS 1.993

El divendres dia 29 de gener es varen aprovar els pressuposts municipals per l'any 1.993 amb els vots en contra dels grups de l'oposició. Els pressuposts aprovats pugen a 574,5 milions de pessetes, destacant com a partida més important - i més criticada pels grups de l'oposició - la que fa referència al capítol de personal a la qual s'hi destinen 245 milions de pessetes, quasi la meitat de la totalitat del pressupost.

El PSM-NM va votar en contra. Segons el seu portaveu, Joan Cladera, el seu partit veu necessària la reducció de despeses quant a la partida de personal perquè l'Ajuntament hi destina prop de la meitat del pressupost, aspecte considerat pel grup majoritari de l'oposició de molt elevat per un municipi com el de sa Pobra. Per la seva part el batle, Jaume Font, va dir que en aquest exercici les despeses de personal s'han reduït en 15 milions de pessetes respecte a l'any 1.992 amb l'eliminació d'una plaça al polisportiu i deixant de cobrir-ne dues més que estaven previstes treure a concurs.

Antònia Mercadal, representant del PSOE, va comentar que l'Ajuntament de sa Pobra estava en fallida, criticant durament la forma d'elaboració dels pressuposts. També el batle va sortir al pas de les paraules de Antònia Mercadal assegurant que l'Ajuntament no estava dins de la situació que la regidora socialista havia comentat.

El PSM-NM, mitjançant una esmena presentada davant el Ple, va sol·licitar rebaixar l'assignació econòmica dels membres de la Corporació, però la proposta fou rebutjada per l'equip de govern.

Jaume Font va precisar que els pressuposts no s'havien confeccionats en dos dies i que s'havia intentat reduir despeses al màxim, estudiant fins al darrer extrem cadascuna de les partides pressupostàries i que l'equip de govern està segur d'haver conformats uns pressuposts

que s'ajusten a la realitat de sa Pobra.

LEGALITZACIÓ TRIBUTÀRIA D'IMMOBLES

L'àrea d'urbanisme de l'Ajuntament ha iniciat una campanya de legalització tributària dels immobles inclosos dins del casc urbà. En aquesta campanya s'han comptabilitzat un total de 400 vivendes que no estaven donades d'alta a les oficines municipals. També s'inclouen finques que no cotitzen adequadament tal i com estan construïdes en l'actualitat.

Amb aquesta campanya, l'Ajuntament té previst recaptar quasi 26 milions de pessetes.

Els 400 immobles comptabilitzats pels tècnics municipals, representen un 10 per cent de les cases existents a sa Pobra, ja que a la localitat existeixen unes 4.000 edificacions.

Segons Rafel Munar, regidor d'urbanisme, és important que els immobles estiguin perfectament enregistrats amb tota la documentació tributària corresponent, ja que per qualsevol acció que es vulgui emprendre amb l'edificació, és fa necessària la documentació expedida per l'Ajuntament.

Actualment a les dependències municipals s'han legalitzat ja 122 immobles.

PROGRAMA DE PREVENCIÓ DE DROGUES

Dins del programa de Prevenció de drogues de Mallorca que desenvolupa el Consell Insular de Mallorca mitjançant el Servei d'Acció Social i Sanitat, Secció de Promoció de la Salut i amb col·laboració del Govern Balear i l'Ajuntament de sa Pobra a través de la regidoria de Serveis Socials, els propers dies 22 de febrer i 1 de març, al saló de Cultura i a les 20 hores, se celebraran unes xerrades sota el títol de "La prevenció de drogues. Què és?. Què podem fer?.

CARTA DE PEP TORRENTS

Voldria contestar les manifestacions que va fer en Jaume Font, batle de sa Pobla, a la Televisió Poblara el passat dia 14 i al programa Informatiu Balear el dia 15. En aquestes dues intervencions en Jaume Font va assegurar que els creditors de la Secció de Crèdit de la C.A.P. podríem cobrar en qüestió de dies, així mateix va afirmar que tot el que jo feia en aquest tema no era altra cosa que desinformar.

A aquestes manifestacions de'n Jaume Font, vull contestar que jo som membre de la Junta Liquidadora i és aquest l'organisme que duu a terme, com el seu nom indica, les gestions per a liquidar el patrimoni de la C.A.P., i puc assegurar que a la darrera reunió d'aquesta Junta Liquidadora que tengué lloc fa un mes i mig encara no havien manifestat el seu consentiment ni els crèdits representats per en Balagués i els de'n Monjo. En aquesta reunió en Tomeu Reus, president de SEMILLA S.A. ens digué que davant la impossibilitat que havia trobat d'arribar a un acord amb aquests dos creditors, fos la pròpia Junta Liquidadora la que ho intentàs, cosa que no sé si s'ha aconseguit.

Repetesc que és la Junta Liquidadora la que duu a terme les negociacions amb els diferents creditors per a arribar a un acord, i com a membre d'aquesta Junta no tenc cap notícia que pugui donar lloc a aquest optimisme que reiteradament posa de manifest en Jaume Font, per tant no puc atribuir aquestes seves manifestacions a altra cosa que no siguin ganes de posar-se medalles, sense pensar que les seves manifestacions després queden desqualificades pel pas del temps; li record que ja dia 24 de febrer de 1992, arrel de la mateixa classe de promeses, tant ell com en Joan Serra "panxa" varen ser qualificats de mentiders pels assistents a la Junta de la Secció de Crèdit.

Com a membre de la Junta Liquidadora vull manifestar que em sembla bé que en Jaume Font intenti cercar una solució, el que em sembla molt malament és que se deixi dur per un opti-

misme que no està gens justificat, perquè, de moment, no hi ha res en concret, i per tant no puc tolerar que afirmi que jo, com a membre de la Junta, sé que és cert que les coses estan a punt d'arreglar-se, i això és absolutament fals, jo no sé res més que el que he dit més amunt; també vull recordar-li que, a més dels dos importants crèdits de'n Balagués i en Monjo que encara no han manifestat el seu consentiment, n'hi ha un tercer que tampoc ho ha fet, aquest és el que meu, que a més meu propi crèdit represent un conjunt de 39 milions.

Per acabar voldria dir que aquests dies he estat molt ocupat i no he tengut temps de contestar a la carta que en Francesc Berga em dirigí i que fou publicada per la revista Sa Plaça, però un d'aquests dies ho faré.

Pep Torrens

CARROSSES A SA POBLA

Senyor Director,

No es poden fer carrosses a sa Pobla. Els col·legis ho acaparen tot, i això farà que els participants que feim temes tan bons o millors que les escoles deixem de participar. Per això alguns ja se n'han deixat, perquè no és just que una carrossa amb una soll amb tres o quatre porcellets, un fogó de serradís i una capoladora de patates, moniatos i figues seques que no els ha costat tres punyetes muntar-la hagi guanyat el segon premi. I la meua, que representava un museu amb els antics ormejos i fruits de les nostres marjals pobleres i una formosíssima escultura d'un pagès i una pagesa esculpida en pedra de Santanyí que és el símbol de la nostra pagesia i m'ha costat un ronyó, un ull de la cara, m'hagin guardonat amb el tercer premi. Això, sens dubte, farà que aquesta desfilada minvi de cada any.

Si els que formen el jurat qualificador no serveixen per tap de bota i no saben distingir l'orinal de la ribella, que vagin a jeure davall la figuera o a cercar caragols boques molles per dins

l'Albufera.

Jo crec que s'hauria de tenir en compte la infinitat de feina, despeses i maldecaps que pot ocasionar fer una carrossa. Llavors, si es valorassin aquests aspectes possiblement augmentaria de cada vegada més la participació.

I res més, tan sols vull donar les gràcies al senyor Director per la publicació d'aquesta carta.

Guillem Crespí Pons "Cremat".

Al Sr. Director de la revista sa Plaça,

En referència a l'article publicat a la revista de la seva digna direcció, vull concretar una sèrie de dates que són, a la meua manera de veure, totalment falses. La pomada és una beguda totalment maonesa i no ciutadellenca perquè, després d'una dècada de viure amb aquesta gent, puc afirmar que:

A Ciutadella no es beu pomada sinó GIN AMB LLIMONADA, la pomada (en minúscules) és una còpia totalment dolenta del genuí GIN AMB LLIMONADA ciutadellenc. De la mateixa manera que a sa Pobla es beu mesclat, blanc o negre, i no es beu tonteries com a ... (m'excús de dir-ho).

La fórmula que dona l'articulista és també errada perquè l'herbasana és de la mateixa família que la menta i en cas de fallar-ne una es pot substituir per l'altra, però la frescor ja no és la mateixa.

La llimonada no pot ésser qualsevol refresc, sinó que ha d'ésser de la gran casa Coca-Cola, en cas de falta de llimona natural o d'un producte del poble.

També és molt important el gel, que ha d'ésser mal de fondre perquè no s'aigualeixi la beguda.

Supòs que amb l'aquiescència de la Galeria 2 Gats, convidam en data propera el cos de redacció i altres persones interessades a tornar tastar (sols tastar) un altre GIN AMB LLIMONADA al mateix lloc.

Rebi les meves expressives gràcies.

Déu vos guard. Molts d'anys.

Sebastià Siquier i Ramis (a) Mestrès.

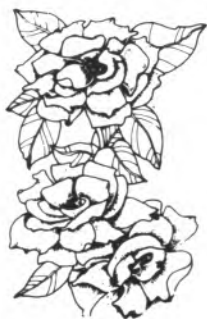
La revista Sa Plaça va fer matances

El passat dissabte l'Obra Cultural i la revista Sa Plaça organitzà a les cotxeries de can Miquel "Bea", que ens cedí gentilmente el local, unes matances amb l'objectiu d'aplegar tota la gent que en el transcurs d'aquests mesos han fet possible la revista. De bon matí anàrem a cercar el porc i el matador va enllestir la seva feina; damunt les nou comparegueren les matanceres que amb els canyaments ben nets prepararen un bon berenar, després es començà amb la feina d'omplir botifarrons i sobressades, i a preparar el dinar en que sols hi vingueren els que havien fet la feina; una vegada haver dinat ja es va haver de preparar el sopar que entre col·laboradors, matancers i simpatitzants aplegà mes de 170 persones, després del sopar es varen rifar les sobressades i els botifarrons entre els assistents.

Aquesta festa ha estat possible perquè tot un conjunt d'amics de la revista i de l'Obra se n'han encarregat de tot, no volem fer una relació de tots els matancers i matanceres ni de les persones que ens han fet donació d'una o d'una altra cosa per por de no haver de lamentar l'oblit de ningú, però no volem deixar d'anomenar els dos amics que ho han dirigit i s'han responsabilitzat de tot: en Joan Serra i en Sebastià Carbonell. A tots ells MOLTES GRACIES!

Cultiu i Venda de Flors

Flors de son Bonafús

Gladiols - Clavells
Tulipans - Iris

a 1 km. de Sa Pobla, Crta. Can Picafort
Tels. 54 14 71 - 54 09 93 Finca de Son Bonafús
Camí dels Gorrións 07240 Sa Pobla

ACTIVITATS DE L'OBRA CULTURAL: CONFERÈNCIA DE JOAN SOCIES

El proper dimecres dia 10 de març, a les 9 del vespre, a la Biblioteca de LA CAIXA, el psicòleg Joan Socies donarà una conferència que duu per títol "JUGANT A QUIC AMAGAR". L'acte l'organitza la delegació de sa Pobla de l'OBRA CULTURAL BALEAR. El mateix Joan Socies ens ha fet el següent resum que dona sentit l'enigmàtic títol de la conferència: "En aquest temps que tothom sap que una cosa és la vida pública on ens hem d'adaptar i sotmetre a les regles de joc, i fer com si es jugàs de veritat; i l'altra cosa és la vida privada on es pot viure el que un sent més propi de si mateix, tots ens hem d'amagar dels altres de nosaltres mateixos presentant una màscara.

El joc d'amagar-se té les arrels en les primeres relacions mare-nadó. És paradògic en tant que un vol ésser trobat en el seu cau però sobretot no massa prest. Per aquest motiu és important tenir la certesa que l'altre no destaparà la màscara que protegeix el si-mateix íntim, però també ho és saber que la mirada de l'altre ens veu, i toca.

APUNTS POLICIALS DE GÈNER

Malgrat que no hem tingut pluges, el que no ha mancat ha estat la feina i, per cert, que n'hi ha haguda molta. Si començarem malament, tal com diguérem amb la mort per **accident de trànsit** de l'amo en **Miquel Crespi**, la cosa no es compongué, i acabarem en torn del dia 29, quan els familiars de **Sebastià Serra de Gaieta**, el trobaren mort per causes naturals, i ja feia d'uns quants dies. En Sebastià tenia 65 anys, en els darrers anys havia portat una vida tranquil·la i una mica apartada, però de jove havia exercit en la política mallorquina dels anys cinquanta i seixanta.

La Policia local informa que en el mes de gener hi hagué **quatre robatoris**. El primer succeí a la **deputada**: els lladres, aprofitant la foscor, agafaren una màquina de tallar pedra i quatre dros del calaix. El dia 22 s'aclaria el robatori d'una caçadora de pell, que l'any passat, a la primavera, en **Francisco A.B.** havia "manllevat". Ara, el seu legítim propietari, la torna a dur damunt les espatlles. El dia 26 en **Mateu B.Q.** entrava dins tres cases del carrer Major i Lledoner, les intencions gens clares, ni netes. El resultat de la "feina": un bon retgiró de **na Joana Mir**, dona del Policia i company **Joan Perelló**, la qual el trobà dins la seva casa. Per cert: en sabut que en Joan i na Joana són pares des del passat dia 4 de febrer, enhorabona per la filleta. Aquest assumpte acabà amb la de-

tenció d'en **Mateu**, dins la casa de l'**advocat Gelabert** del carrer Major. L'endemà va ser posat a disposició judicial. I per concloure amb els robatoris, resta dir que a un pagès li "manllevaren" vuit aspersors del seu hort de **son Senyor**.

El foc encalenteix i crema. La Policia va apagar un petit **incendi a Son Salat**. D'altra banda, el contenidor de fems de la cantonada Muntanya/Crestatx, els dies 3 i 29 va treure foc i fum, això vol dir que un veïnat tirà cendra i calius a dedins. Un altre incendi que va acabar en no res, i que hauria pogut fer molt de mal: una patrulla policial, el dia 25 a la matinada, va veure fum que sortia de la casa del carrer del **Senyor Rafel 49**, la gent dormia, i no s'havien adonat del que passava, una vegada aixecats, resultà que el moble de cuina prenia a les totes. De manera ràpida, amb quatre poals d'aigua, el foc quedà apagat. El dia 30 tocava el torn altra vegada a **s'Albufera** i, per acabar, el dia 9 de febrer, es poduí un incendi, de considerables proporcions a l'immoble situat al c/ **Asalto 26**, a can **Pere Crespi ("Cubano")**; a les 14,45 s'inicià el foc i dues hores més tard, amb l'assistència dels bombers i de nombrosos veïns, se'l pogué controlar. La casa quedà totalment destruïda.

Una cosa que no hauria de succeir mai són les **lluïtes i baralles** violentes entre matrimonis i familiars, dit això, la Policia, al gener, interven-

gué per tres vegades diferents, ja que les mans havien fet feina. El dia 5 a la nit, un grup de **marroquins** arribaren a les mans, al carrer Muntanya, els veïnats quedaren espantats de les carreres que feien. Arribà la patrulla de la Policia i cap dels marroquins en sabia res, dels fets.

Amb molta freqüència, la Policia va al **Bar Sa Plaça** per donar recordatori que els veïnats a certes hores de la nit tenen dret a dormir. El dia 31 hi anàrem perquè en **Toni Crespi**, quan treia la bossa dels fems, pegà una puntada de peu i endevinà un vidre, i el viatge a l'Ambulatori estava assegurat; el resultat: catorze punts a la cama.

La nit de Sant Antoni bullí com mai, enguany escoltàrem les ximbombes i les gloses sense el renou de fons dels coets. El que sí va anar malament fou la nit de Sant Sebastià. Devers les tres de la matinada, a la Plaça Major, l'únic que es respirava era crispació i violència. El comportament agressiu d'un pobler, va donar motiu que es donàs part dels seus fets al Jutjat.

Els **accidents de trànsit** són deu dins el nostre terme, dos d'ells al revolt del Cementeri, i en tres d'ells intervingué un sol vehicle.

Acabarem aquests apunts dient que a sa Pobla hi ha un jove, que es fa passar per **venedor de butà**, i que agafa les botelles buides que nosaltres havíem tret al carrer, les entra dins la casa, cobra els doblers i quan reparam en l'engany, ja és massa tard. Per tant: vius i orelles drets! Fins al proper febrer.

Son Fornés, S. A.

Ctra Sa Pobla - Inca, Km. 1'200 - Tel. 54 09 12
07420 - **SA POBLA** - (Mallorca)

Lluna 154 Tel. 54 05 46 SA POBLA (Mallorca)

EXCEL.LENT PARLAMENT PÒRTIC DE SANT ANTONI 93

El passat 11 de gener Alexandre Ballester oferí un magnífic Parlament Pòrtic de Sant Antoni 93, que duia per títol "Memòria popular de sant Antoni de sa Pobla", Alexandre llegí un molt ben estructurat discurs sobre els orígens i sentit de la nostra festa, posant especial relleu en el pòsit que ha anat deixant dins la memòria col·lectiva el transcurs de tants anys i segles en que sa Pobla ha mantingut la tradició de les seves festes de sant Antoni, després de destacar els dos caires que hi ha dins la festa: el religiós i el profà, feu referència a les tres dates a través de les quals podem establir els fonaments de la festa de sant Antoni: l'any 1300 en què el rei Jaume II declarà vila a sa Pobla d'Huyalfàs, i va manar que es construís una església esmerçada a l'advocació de sant Antoni de Viana, l'any 1357 en què el llavors bisbe de Mallorca va crear la parròquia de sa Pobla, confirmant a sant Antoni com a seu titular, i 1365 en què ja tenim documentació història de que a sa Pobla es celebraven grans festes i foguerons en honor de sant Antoni; després feu referència a l'evolució que han dut les nostres festes fins

arribar a com les coneixem avui. Hi ha en aquest Parlament pòrtic un moment d'especial significança que no volem deixar de reproduir "Heu de creure i pensar, i pensar i creure que quan per la revetla de sant Antoni, al punt màgic de sortida de completes, s'encenguin els foguerons, el nostres foguerons d'avui, més de sis segles de memòria popular s'encenen al mateix temps. Em fa calfreds d'emoció imaginar que, quan un mà

poblera encén el fogueró, repeteix el mateix gest que, una altra mà poblera, va fer ara fa més de sis-cents anys.". Com bellament digué n'Alexandre "passen els anys, però els anys deixen memòria", el missatge seu és clar, bell i d'un marcat optimisme a l'hora: som continuadors d'un llegat secular que hem de defensar per damunt tot: el que realment importa és no perdre el sentit de la continuïtat.

ERRADA EN EL DARRER NUMERO DE SA PLAÇA

En el número de sant Antoni per equivocació sortí repetida la informació que ja aparegué en el número de Nadal sobre la conferència que l'agrupació local del PSOE havia organitzada per commemorar els deu anys de govern socialista, quan en realitat havia de fer menció del sopar que aquesta mateixa agrupació organitzà pels seus afiliats i simpatitzants. Aquest sopar es va fer a la Sala Rex el passat 18 de desembre i comptà amb l'assistència de més de docents simpatitzants que quasi tots portaven el llaç verd, recordem que eren els dies en que el Parlament debatia la reforma de la Llei d'Espais Naturals. Després de sopar intervingueren la regidora Antònia Mercadal i el secretari de l'Agrupació Socialista Balear-PSOE, Joan March.

ELECTRODOMÈSTICS - LLISTA DE NOCES
OBJECTES DE REGAL - LÀMPARES - TELEVISORS
VIDEOS I ALTA FIDELITAT

Mister Green, 31
Tel. 54 05 84

SA POBLA (Mallorca)

PERRUQUERIA

NOFRE

& MESURES HIGIÈNIQUES:

*canvi periòdic de materials,

*fulletes d'un sol ús.

& TRACTAMENTS CAPIL·LARS

& ANÀLISIS DE CABELL

& TINTS I PERMANENTS

Carrer Gran, 44
Tel. 54 11 07

Drogueria

Ferreteria

Pesca .

Jugueteria

Perfumeria

Regal

CA'N MUNAR

C/ Major, 36
Tel. 54 03 98

SA POBLA
Fax 86 23 61

CONFECCIONS GÈNERES DE PUNT

Manolo

rebaixes

Muntanya, 19 - Tel. 54 16 79
SA POBLA - Mallorca

ACADEMIA CEIA

C/. MARINA 30,1er. TEL. 862462 SA POBLA

TENIM ELS MILLORS PREUS

ORDINADORS, IMPRESSORES, FAX,
FILTRES, MOUSE, ...

PROGRAMES DE: - COMPTABILITAT,
- FACTURACIÓ,
- UTILITATS, ...

XERRIM

- Un **industrial camioner** de sa Pobra aclaparat pels impostos de l'Ajuntament se n'ha anat a empadronar a Escorca, esperem que es tracti d'un cas aïllat!

- En **Jaume Font** donà a **Jordi Soler** la més sincera enhorabona pel seu article "Sant Antoni i les autoritats".

- Sa Plaça vol també donar la seva enhorabona al **Reial Mallorça** per la normalització lingüística que ha començat a dur a terme. Sens dubte que aquest fet contribuirà a que el Mallorca sigui més "cosa nostra".

- En el sopar de sant Antoni es regalà als convidats una **olleta** d'un gust més que dubtós, demanàriem a l'Ajuntament que pels anys que vindran s'hi miràs una mica més o senzillament que no es regali res, i es quedarà molt millor.

- L'Ajuntament té el costum de programar les **conferències** a unes hores que no s'adapten gens ni mica a les disponibilitats de molts de poblers.

- En **Toni Torrents**, amb l'èxit absolut que ha aconseguit

a Barcelona, sens dubte que ha estat el personatge del mes.

- Seguint amb els ressons de **Barcelona**, sembla que hi ha gué corregudes entre els polítics per sortir a la foto.

- Ens ha arribat la notícia de que en **Jaume "Xot"** abandona al banda de música, la revista Sa Plaça voldria demanar a en Jaume que s'ho repensés dues vegades.

- En el pressupost del 93 pel capítol de **multes** l'Ajuntament pensa ingressar sols 10.000 pessetes, l'altre dia a en Miquel Verd la policia municipal n'hi posà una de 5.000, és a dir que en Miquel cobreix la meitat del pressupost de tot l'any.

- La convocatòria que ha fet aquests darrers dies el Govern Balear d'unes oposicions per a places de funcionaris està redactada en castellà. Hi això que diuen recolzar la **normalització lingüística**!

- El Govern Balear gastarà **100.000.000 de pessetes** en la promoció de les illes a l'Estat, amb aquesta lògica hauria de gastar mil milions per promocionar les nostres illes a la Comunitat.

- El president de la PIMEM acusà al president C.I.M., **Joan Verger** d'insensibilitat sobre el futur de la petita i mitjana empresa.

- Al **predicador del sermó** de l'ofici de sant Antoni se li va aturar el rellotge, per aquest motiu molts de poblers arribaren tard a dinar.

- L'any que ve els al.lots de les escoles tampoc aniran a cercar la llenya del **fogueró** de sant Antoni.

- El llautó que ha mostrat l'**Ajuntament de Ciutat** en aprovar la substitució del nom d'un carrer que duia el d'un dels més importants poetes dels romanticisme alemany pel d'un falangista.

- L'**oposició del PP-UM de Sineu** se va estimar més anar a sopar amb en Canyelles que assistir al Ple de l'Ajuntament que havia d'aprovar els pressuposts.

- En el sorteig que feren els amics de la **Televisió Poble** entre els socis de Gavina demostraren que el mètode que segueixen per fer-lo no és el més àgil..., els sobren massa números.

SUPERMERCADO CARNECERIA

Miguel Serra

Plaza Constitución, 6 - Tel. 54 02 45 - SA POBLA

ELIJA LA CALIDAD

EN NUESTRAS SECCIONES DE:

CARNECERIA - CHARCUTERIA - FRUTERIA
ALIMENTACION - LICORES - LIMPIEZA - ETC.

LLEVAMOS MAS DE 25 AÑOS A SU SERVICIO

RAMS DE NOVIA - RAMELLS - CENTRES
CORONES - PLANTES - BONZAI - JARDINERIA
SERVEI A DOMICILI

C/. Plaça, 9 Tel. 540856 SA POBLA

CONVERSA AMB N'ANTONI TORRENS, PRESIDENT DEL CLUB CULTURAL

per Joan Company

Antoni Torrens, apotecari i president del Club Cultural Sa Poble és una persona inquieta, una persona que estima de bon de veres el seu poble i la seva cultura, sempre ha recolzat tota iniciativa encaminada al manteniment de les tradicions i al redreçament cultural; d'ell s'ha dit que "és un d'aquells que encara ens donen prova de que no cal abandonar l'esperança". Aquests dies en Toni ha estat notícia per l'èxit assolit per la iniciativa del Club Cultural sa Poble de dur la festa de la revetlla de sant Antoni a la ciutat de Barcelona.

-Quins han estat els problemes més grossos en que t'has trobat en l'organització d'aquest "Sant Antoni" a Barcelona?

-Els problemes més grossos amb que m'he trobat han estat coses que jo mai m'ha hagués pensat que podrien ser un problema, per exemple mai havia imprès cap pòster, em pensava que una vegada tenies el quadre, imprimir-lo no suposava cap maldecap, no sabia res de fotolits, tècniques d'impressió, etc, això va suposar que l'aparició del pòster es retardés 10 dies i no pogués aparèixer per les festes de Nadal que era el que jo pretenia; una altra cosa ha estat que jo contava que a Barcelona hi aniríem els quatre simbombers, i l'altra gent subvencionada, i quatre brusquers més, però s'hi va anant apuntant tanta de gent que em vaig veure convertit en una espècie de "tour operator" a escala local. Es a dir que ha estat coses accessòries al fogueró, les coses m'han provocat més maldecaps.

-Ens podries fer un recompte de tot el personal i material que has mobilitzat per poder fer aquest Sant Antoni a Gràcia?

-Quatre simbombers, 8 glosadors, 2 glosadores joves, sant Antoni, 6 dimonis i una parella de xiremiers, en quan al material, 100 simbombes que ens va regalar l'Ajuntament, 125 quilos de botifarrons, 115 quilos de llonganisses, 140 pans de 2 quilos, i 15 graelles. Per dur-nos tot el material van ser necessaris dues furgonetes.

-I quants de poblers se n'anaren amb tu a Barcelona?

-Uns cent quaranta.

-Ens podries dir quan t'ha costat el muntatge d'aquesta festa?

-Encara no ho sé, el que si he de dir és que hem tingut subvencions de les Conselleries de Turisme i de Cultura i de l'Ajuntament de sa Poble, i sobre tot vull destacar en Mateu Putxer i "Chama" que ens varen regalar cada un 25 quilos de botifarrons i 25 quilos de llonganisses, en Guillem de can Patena que també va fer una bona aportació, en Joan Llompart, vinater de Fontrubí que ens va regalar 15 caixes de vi i a més va fer dos viatges de ceps de vinya per poder fer un bon caliu, i d'altres que

ara en aquest moment no record.

-Estàs content de la resposta que ha tingut la teva iniciativa?

-Molt content, la resposta ha estat impressionant, començat per en Pep Moyà que s'encarregà de conversar amb el simbombers i els dimonis, en Pere "Pixedis" i en Joan "Gananci" que s'encarregaren de tot el material i de carregar les furgonetes i en Toni Socies, "es pintor" que ens va deixar la seva furgoneta grossa i en Miquel "Bea" que amb la seva dona se n'anaren amb una furgoneta a Barcelona. També voldria destacar la bona acollida que vaig trobar en Pep Fornés, tècnic de cultura de Gràcia, i en Gaspar Roselló, de la Universitat Central.

"La resposta que ha tingut la festa de sa Poble a Gràcia ha estat impressionant."

-A mi em va estranyar molt quan vaig veure el pòster i el fullet que anunciava aquesta festa que com a patrocinadors sols hi apareixien l'Ajuntament de Barcelona i les

Conselleries de Turisme i Cultura, però enlloc hi apareixia l'Ajuntament de sa Pobla, que pens que hauria d'haver estat el primer patrocinador.

-L'Ajuntament de sa Pobla, d'entrada, no va entendre bé la idea del que es pretenia fer, nosaltres preteníem donar a conèixer una festa tan nostra i també congregar els estudiants mallorquins que estan a Barcelona entorn d'un fogueró, l'Ajuntament de sa Pobla no va veure les coses clares i no es que s'oposés però la veritat és que se'n va inhibir, ara que una vegada que va veure la força que anava agafant la iniciativa i una vegada comprovat el total desinterés que hi havia va donar tot els seus suport: ens va donar, com ja he dit cent simbombes, va posar en Pere "Pixedis" a la nostra disposició i fins ens donà una subvenció.

-Quina resposta va trobar la festa poblera a Barcelona?

-Crec que millor que jo, qui ho pot dir es el batle de sa Pobla que va dir que a Barcelona la gent l'havia rebut de la mateixa manera que nosaltres sabem rebre la gent quan ve aquí. Crec que aquesta idea reflecteix una realitat que les diferències que existeixen entre nosaltres i la gent de Barcelona només existeixen dins la imaginació d'alguns.

"L'Ajuntament de sa Pobla, d'entrada, no va entendre bé la idea del que es pretenia fer "

-Hi hagué cap cosa que fallà?

-A part de la benzina per encendre el fogueró que haguérem d'anar a cercar-la a l'últim moment, degut a les presses hi hagué una falta de coordinació que va fer que en Toni Gost no arribés a llegir el pregó que havia escrit per la festa, per aquest motiu m'agradaria que la revista SA PLAÇA el publiqués.

-Tindrà continuïtat aquesta festa l'any que ve?

-Crec que sí, molts dels que hi assistiren m'han dit que els agradaria tornar-hi, i molts altres que no hi vengueren ja m'han dit que els agradaria l'any que ve poder-hi anar, a més la resposta del col·lectiu d'estudiant mallorquins ha estat excel·lent, a més d'altra gent mallorquina que viu a Barcelona que també s'entusiasma amb la festa.

-Ara m'agradaria canviar de tema i demanar-te, com a president del Club Cultural sa Pobla, en quina

situació es troba en aquest moments el Club?

-Quan jo vaig esser elegit president del club, ho vaig esser, d'acord amb un grup de joves de sa Pobla, perquè jo els servís de pont entre ells, jo no tant jove, i uns altres no tan joves com jo, varem començar molt bé, varem dur a terme tot un seguit d'activitats com aquella exposició de fotografies antigues "SA POBLA EN EL TEMPS" que tingué un èxit complet, un festival de rock, etc, teníem ja comprada una estufa per dur al Club aquell mateix hivern però ens varen informar que s'havien de començar les obres del Club i ho varen paraitzar, després les obres es retardaren, i això ha fet que durant una sèrie d'anys el Club quedés paraitzat, ara una vegada acabades les obres del Club esperam que l'Ajuntament ens vulgui tornar cedir el local que ja teníem i poder fer una nova junta directiva ample, acceptant tots els punt de vista, i poder ajudar a dinamitzar la vida cultural de sa Pobla, crec que avui s'han potenciar les associacions cíviqes, a mi m'agradaria que quedés molt clar que no es traca de competir amb ningú sinó col·laborar, al barri de Gràcia per exemple hi ha unes 700 associacions de tipus culturals.

"Ara una vegada acabades les obres del Club esperam que l'Ajuntament ens vulgui tornar cedir el local que ja teníem "

-Aquest dies ens ha deixat en Josep Maria Llompart que sé que era un bon amic teu, com has agafat la notícia de la seva mort?

-La mort de'n Llompart ha estat una gran pèrdua per tots i tots l'hem sentida de bon de veres, uns deu dies abans de fer la festa de Gràcia, en un sopar em digué que vindria a Gràcia, en aquest sopar em digué que el dia setze de gener era a la Plaça del Diamant i el va emocionar veure aquella plaça plena de pòsters

PREGO D'ANTONI GOST DE LA REVETLA DE SANT ANTONI A LA PLAÇA DEL DIAMANT

Bon vespre Gràcia, bon vespre Barcelona, siau ben rebuts tots a la revetla de sant Antoni a la Plaça del Diamant.

M'agrada el que és individual, el que és ínfim, el que gairebé ningú veu, també tots els individus, no pas les masses; cal ser per damunt tot persones pluridimensionals; sóc pobler i em dic Toni, solstici d'hivern, temps de bruixes i d'instints pagans que sorgeixen dels nostres interiors com a llunyana evocació dels nostres avantpassats.

Dia setze de gener, benvingut sant Antoni i benvinguts tots a la revetla de la plaça del Diamant, com els poblers que tenim tres portes obertes: una a la bona gent, una altra a l'amor i la tercera a la mort.

Entre tonades morunes de xim-bomba i cant de picat vos convit a endinsar-vos dins la festa i oblidar-vos dels tràfecs i angoixes d'una realitat quasi sempre escruixidora; endiseu-vos dins la nit poblera, dins la festa atàvica, dins la disbauxa enervant, i oblideu-vos que les cadenes que irremeiablement portem no

es tallen per la festa, tan sols s'allarguen, perquè les cadenes, ai las!, mai no es desfan, però no oblideu que la festa és un somni, per tant un engany, però avui no hem de parlar d'enganys, parlarem de germanor, de cors fets en trossos de diamant quatribarrats i amb una estrella vermella dins la butxaca, perquè pobre i mesquí qui no té pàtria per estimar, nosaltres tenim una pàtria per estimar, una pàtria comuna que ens volen fer veure que és un altra, però nosaltres tenim ben clar quina és aquesta.

Avui barcelonins, poblers, mallorquins, catalans tots! oblidem una mica el nostre dolor i amb un got o un tassó de vi, i un tros de sobrassada torrada pensem que tot el que vivim en aquests moments, un jorn no molt llunyà, que tal vegada nosaltres no veurem, podran les nostres generacions futures, tornar fer un altra sant Antoni pobler a la plaça del Diamant dins la llibertat plena que donarà haver aconseguit que la nostra comuna nació catalana hagi assolit la seva plena sobirania.

Per tots els presents, i per tots els que avui no són aquí, que són

molts més, agaf, dels cants dels poetes la pols dels seus diamants i la llanç al vent de la nostra llibertat.

Dels pobles neixen persones, i del nostre ha nascut en Toni Torrents, en Toni és un d'aquells que, malgrat totes les adversitats, encara ens donen prova que no cal abandonar l'esperança, en Toni és d'aquells que fan "esborrar el pensar que sempre ens toca perdre", com bellament canta en Lluís Llac.

Adéu, adéu no, no puc en aquestes terres, que són les meves, ni a vosaltres que sou jo, no puc dir-vos adéu, no podré dir-vos mai adéu, car com escriví un altre català de Mallorca "tota la meua vida es lliga a tu com en la nit les flames a la fosca".

Antoni Gost

PORTES I AUTOMATISMES

**BENNASAR
SEGUI**

C/. Pintor Picasso 71
Tel. 54 01 69

**Sa Pobla
Mallorca**

Bartomeu Tugores Crespí

Gran, 68-1°
Tels. 54 02 51. Fax 54 04 41
07420 Sa Pobla

SA POBLA A GRÀCIA, UNA EXPERIENCIA QUE PODRIA REPETIR-SE.

Les estadístiques fallen a l'hora de comptabilitzar quants de poblers se citaren al barri barceloní de Gràcia, dissabte dia 23 de gener del 93. Aquesta data s'ha convertit en simbòlica perquè reflecteix una iniciativa d'un pobler, Antoni Torrens, de traslladar a Barcelona una festa fins ara mallorquina d'arrel i poblera per excel·lència.

Dimonis, cantadors i cantadores, ximbombers i xeremiers, no hi va faltar res en la nit de foc, d'un sol fogueró que bastà per animar tots els estudiants de Mallorca i els poblers especialment que es varen volcar en el cant i en la tonada de la ximbomba.

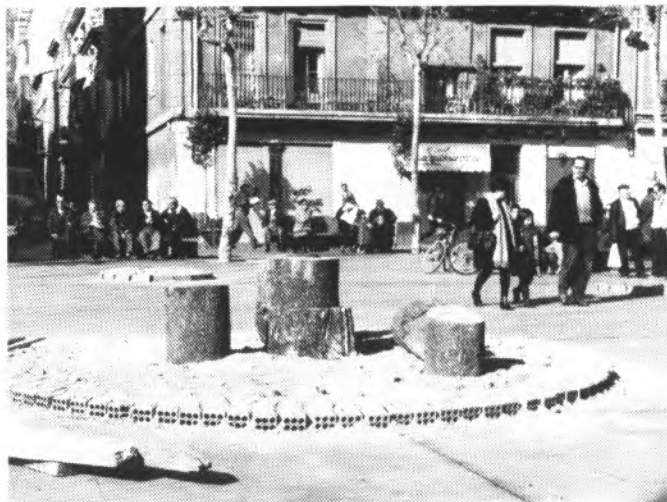
Segons l'organització, fins a la plaça del Diamant de Gràcia hi dugueren un total de 200 quilos de llonganissa, altres 200 de botifarrons i més de 100 pans grossos. Amb la nit bruixa poblera a Barcelona s'hi implicaren moltes persones: des dels "dos gats", Tano Pomar i Ferran Pizà, fins a Pere Pixedis i Joan Gananci, passant per Miquel Bea, i d'altres cases comercials col·laboradores.

L'acte, malgrat ser una festa al carrer, també va tenir una cara en sentit oficial. El delegat, batle en funcions, del districte de Gràcia, Xavier Valls, va rebre les autoritats de sa Pobla encapçalades pel batle Jaume Font amb el rigorós intercanvi dels distints símbols de Gràcia i de sa Pobla. Però, també es varen poder veure d'altres cares conegudes de la política municipal i autonòmica així com personalitats relacionades amb la cultura illenca.

Després, dues places varen ser l'escenari de la festa. La plaça de la Virreina on els catalans pogueren sentir les paraules d'Alexandre Ballester contant el que significava la festa de Sant Antoni per tots els poblers, i la plaça del Diamant en la qual s'alçava el fogueró.

El tècnic de Cultura de Gràcia, Josep Fornés, conegut per l'organització de l'anomenat Tradicionari, comentà la possibilitat que aquesta nit bruixa de sa Pobla a Gràcia tengués continuïtat.

Sense cap dubte, els protagonistes d'aquesta nit bruixa del mes de gener a Barcelona varen ser els estudiants i molts de poblers que varen voler viure l'ambient barceloní i reviure moments passats amb antics amics catalans. Aquesta podria ser la crònica d'una nit de gener a Gràcia.

Plaça del diamant

(foto: Teresa Camps)

Estudiants poblers el dia de la festa

(foto: Joana Crespi)

... i els nostres ximbombers

(foto: Joana Crespi)

Esmenes del grup municipal PSM-Nacionalistes de Mallorca al pressuposts generals 1993 de l'Ajuntament de sa Pobra.

el grup Municipal PSM-NM, estudiats els pressuposts de la Corporació i del Museu d'Art Contemporani proposa les modificacions següents:

1ª ESMENA

1. Disminuir la partida corresponents a "Assignacions de regidors de Govern" en 1.925.000 ptes.

2. Suprimir la partida corresponents a "Gratificacions extra a funcionaris" de 1.500.000 ptes.

3. Suprimir la partida corresponents a "Hores extres de personal laboral" de 1.000.000 ptes.

4. Disminuir la partida corresponent a "Assessoria jurídica de la Corporació" en 3.800.000 ptes.

5. Suprimir la partida "Assessoria laboral i gestoria" de 1.300.000 ptes.

6. Suprimir la partida corresponent a "Retribucions Secretari Batlia" de 1.850.000 ptes.

7. Disminuir la partida corresponent a "Construcció nou camp auxiliar de futbol en 2.000.000 ptes.

8. Destinar de les quantitats anteriors esmentades 3.625.000 a la partida corresponents a "Treballadores familiars"

9. Destinar de les quantitats anteriorment esmentades 9.550.000 ptes a la partida corresponent a "Aportació plans porvincials d'asfaltat de carrers i camins".

10. Destinar a la partida 313.480.01 la quantitat de 200.000 ptes en concepte d'Ajuda al Tercer Món.

2ª ESMENA

1. Disminuir la partida "adquisició de nous equips informàtics" en 500.000 ptes.

2. Destinar la quantitat esmentada a la partida corresponent a "Reparacions de xarxes d'aigua".

3ª ESMENA

1. Augmentar la partida corresponent als ingresos per multes de trànsit en 500.000 ptes.

2. Destinar l'esmentada quantitat a l'apartat corresponent a "adquisició de contenidors de fems, per finançar el pla de recollida selectiva de residus".

Moció que presenta el Grup Municipal PSM-Nacionalistes de Mallorca a l'Ajuntament de sa Pobra

Amb la mort del poeta Josep Maria Llompart de la Peña, el passat mes de gener, el nostre país ha perdut una persona que s'havia constituït com a fita i model defensor de la nostra cultura i la nostra llengua, a les que va dedicar tota la seva vida.

Voldríem que, amb el pas del temps, la memòria d'aquesta figura ja història es mantingués present, dins el nostre poble, tan mancat de símbols de literats, i que tan pocs carrers de poetes té a la seva geografia.

Per això proposam el següent acord:

Que es doni el nom de "Josep M. Llompart, poeta", a un dels carrers encara sense anomenar de la nostra vila.

sa Pobra, a 6 de febrer de 1993

COMUNICAT DEL PSOE

L'agrupació socialista de Sa Pobra davant els pressuposts del 93 de l'Ajuntament de Sa Pobra, hem de prendre una postura, una mica dura, però necessària.

L'economia d'un ajuntament es com una economia familiar i per tant és convenient que abans de gastar els doblers, veure primer amb quins ingressos es compta, per saber quines despeses podem realitzar.

Ens trobam per tant que s'ha de dur a terme un augment desmesurat de les partides d'ingressos, per coincidir amb despeses. Amb la qual cosa s'elaboren pressuposts a l'inrevés.

Es impensable que si durant l'exercici del 92 s'ingressen 44 milions, se'n pressupostin pel 93, 54 milions. Que d'imposts sobre vehicles de T.M., s'han ingressat 26 milions ara s'augmenti aquesta partida en 40 milions. Pensem que és totalment incongruent voler recaptar més damunt els vehicles que per contribucions Rústica i Urbana, ja que el valor d'un cotxe es sempre inferior al d'una finca o una casa.

L'IBI de naturalesa urbana pressupostats. 54.200.000Pts
Ingressats durant l'exercici del 92 43.730.054Pts
Imposts sobre vehicles T. M. 66.000.000Pts
Ingressats durant l'exercici del 92 26.132.700Pts

Després ens trobam que del total 574.000.000 pressupostats l'inversió real es de 82.756.000, le resta es per pagar el personal, mantenir el serveis, tornar els interessos i capital dels préstecs.

Aquesta inversió real tendra dificultats en dur-se a terme, ja que les diferències d'increment dels ingressos les efecten directament que les altres despeses son fitxes.

També volem resaltar que les partides mes importats d'ingressos provenen dels Fons de participació d'ingressos de l'Estat i del MEC, sumant entre tots dos 240 milions de pessetes, que es el que costa el personal.

SOTA LA MÀSCARA DEL CARNAVAL

Uns certs antecedents clàssics del **"Carnestoltes"** s'han de cercar a les festes "saturnals" de l'antiga Roma que, posteriorment, ja en els segles del cristianisme, donaren lloc a les "llibertats de desembre" que perduraren, amb força popular, durant l'**Edat Mitjana**. L'actual festa dels **"Innocents"**, amb les seves bromes, n'és una deixalla. I és que el "Carnaval" o "Carnestoltes", segons els pobles i les tradicions, començava el dia de **Sant Silvestre**, a altres indrets després dels **Reis**, o per **Sant Antoni**, o després de la **Candelera** a altres llocs. Si el començament era divers, segons els costums locals, en canvi la fi del "Carnestoltes" era ben determinada, arreu la conclusió s'esdevenia amb l'inici de la **Quaresma**. La data axial de tot el cicle litúrgic era, i és, el diumenge de Pasqua, festa mòbil que, per tant, fa variable el calendari carnavalesc.

Amb la denominació de "Carnaval", millor "Carnestoltes", s'entén actualment i en essència, el període de divertiments públics, colles de disfresses, balls de màscares, i "Rues" i "Ruetes" que, durant els darrers dies, precedeixen la **Quaresma** que, en contrapès espiritual, és època de penitències i dejunis.

El mot procedeix de l'italià "carnevale" i aquest del llatí "carnevalere", en el sentit de llevar la carn. El mateix significat té "Carnestoltes", del llatí "carnes tollitas", carns llevades. Ambdues paraules es refereixen als dies en què, encara, es podia menjar carn, abans del període quaresmal en què es llevava la carn dels menjars.

Cada any, els costums festius del pas ritual d'un temps vell a un temps nou, amb uns dies "anormals" de trànsit, eren comuns a moltes cultures antigues. Així el començament de l'any nou a **Mesopotàmia** i les festes dionisiàques a **Grècia** pel mes d'antesterió, són velles arrels del "Carnaval". A Roma, durant els

dies anormals de les "saturnals", s'originà un rei divertit i efímer, el "Rex Saturnaliorum" que, a la vegada, fou convertit, a l'Edat Mitjana, en el "Rei del Carnaval", boig, alegre, disfressat i destinat a morir, simbòlicament, al final del lapse caòtic, el dimarts de

carnestoltes. Al temps medieval, l'esbojarrat pas d'aquests dies, es coneixia com a "stultifera navis", la nau del bojos, era l'esperit del Carnaval, on tothom perdia la seva identitat, es barrejaven i es canviaven les classes socials i els càrrecs. Era l'orgia. Eren els rites d'inversió social. Era permès, i fomentat, que els serfs es convertissin, disfressats, en amos, sols per uns dies. Després tot tornava a l'estricta ordre jeràrquic. S'havia passat el tràngol.

Des de començaments del present segle, a **sa Pobla**, el Carnestoltes va adquirir una gran popularitat social gràcies a l'estament menestral, sobretot. Les associacions, penyes i clubs tengueren un paper organitzatiu i aglutinador a les **"Rues"** i els **"balls de màscares"**. Els balls de sa Pobla es feren famosos arreu de l'illa. Fins i tot, un equip cinematogràfic alemany, l'"Ufa" crec, que es trobava en rodatge a Mallorca, va filmar, cap allà l'any **1934**, un ball de Carnaval a sa Pobla.

Tot un període que va acabar el **1936**, per no tornar a sorgir, els balls de Carnaval, però sense màscara, fins als anys seixanta, amb **"La**

Peña" i el **"Moto Club"** com a societats organitzadores, primer al **teatre Coliseum** i, després, també, al **cine Montecarlo**. Hi hagué anys amb balls als dos locals i fortes rivalitats en la programació d'orquestrs i atraccions, especialment l'any **1962**, en què, sa Pobla, pel dimarts de Carnaval, fou el centre festiu de Mallorca i referència total.

Una història sense anomenar els personatges: Durant els **balls de màscares del Coliseum**, allà l'eclosió social dels anys trenta, com en tota reunió de gent disposada a l'esbarjo exultant, es produïren escenes úniques, divertides i memorables. Una de les més esbojarrades, tot un compendi d'exercici eròtic i de participació lúbrica, tengué lloc a una llotja, tançada, del primer pis, mentre el ball

seguia ben vitenc a baix, a la pista enrajolada. Entre un grupet d'amics, a la llotja, una bella màscara, amb lliberal complaença, era convertida en font pròdiga de cava bombollejant, omfàlic i clitòric. De sobte, va entrar a la llotja un company de la colla, veié les posicions i, fascinat més que assedegat, sols digué: **"Jo en vull"** i, apartant l'agenollat adorador del moment, ell es disposà a rebre, amb entusiasta salacitat, el regalim del cava pel solc glorificat.

Històries de màscares, d'una època xiroia que via la civilització com una progressió eufòrica i contínua. Prest va haver de despertar del somni.

Sota la màscara bulluciosa, disbauxada del Carnestoltes, pels "darrers dies", hi glateix la culminació del caos per a tornar a entrar a l'ordre. Es la riulla de la resignació disfressada. Entre el sarau de la festa no hi ha mirada més trista que la mirada de l'antifaç que sap que, demà, torna a ésser un dia vulgar. I així és des de fa segles.

Alexandre Ballester

COMPENDI SOBRE EL CONREU DE LA PATATA

La patatera, planta de la família de les solanàcies, és originària d'Amèrica del Sud on creix silvestre al llarg de la serralada dels Andes en la qual hi té l'hàbitat natural.

D'aquesta planta se'n coneixen desenes de varietats adaptades, unes a suportar la temperatura tropical, i altres a resistir les gelades de les altures on també creixen.

La patatera es conrea pel seu tubercle comestible i alimentari, però, no totes les varietats són iguals de productives. Mentre algunes varietats de la zona temperada produeixen tubercles de considerable grossària i utilitat, les que creixen a les altures de la serralada, amb temperatures hivernals, sols produeixen petits tubercles d'inútil aplicació.

Mitjançant àrdues investigacions s'intenta aconseguir, per pol·linització entre les patateres productives i les que creixen a zones fredes, un híbrid que contengui dues propietats perseguides: òptima producció i gran resistència a les gelades.

Els conqueridors espanyols trobaren la planta al Perú, a les comes i empits de les muntanyes de la serralada andina, emportant-la a Espanya per oferir-la al rei Felip II com a planta de singulars característiques. Més tard, el rei Felip II obsequià alguns tubercles de la novetat exòtica al Papa Paulo IV i al seu sogre Enric II, rei de França, que les cultivaren als seus jardins.

Aleshores es desconeixien les

seves qualitats. Fou més tard que se'n adonaren del seu valor quan alguns mamífers domèstics en feien bones barres i no sols no els causava mals sinó que els engreixava. Conseqüentment, es comprovà que la patata també era profitosa per a la humanitat i s'ordenà expandir la notícia. Malgrat això i la fam que es patia a algunes contrades no s'aconseguí que entràs a formar part dels àpats casolans. No admetien menjar uns fruits que creixien davall terra aflonjada amb palla del jaç dels animals domèstics barrejada amb llurs excrements i descomposta per putrefacció, essent la planta més espèrta i abundant és la femada: un procediment diabòlic portador de malefícis.

L'any 1777 l'apotecari francès Parmentier, natural de Mondidier, aconseguí que es posàs atenció al conreu de la patata en sol·licitar insistentment al rei de França Lluís XVI que anàs a veure l'esponerós patatar que creixia a l'hort d'aquell tancat amb bardisses per por que no li robassin les patates. Hàbil estratagema per fer creure que la patata era útil a l'home quan era tan guardada. Immens fou el goig de l'apotecari quan se'n adonà que li robaven les patates, ja que era allò el que volia.

D'aleshores, la humanitat començà a acostumar-se a consumir la patata donant-li el qualificatiu de pa dels pobres.

A sa Pobla, segons coneixença escrita, la patata fou introduïda

per Agustí Serra, "Cristo", l'any 1845, i, de llavors ençà, no s'ha deixat de fer càbales en mires de trobar nous i diversos sistemes de comercialitzar-la. Al principi sols es conreava en reduïts sementers per atendre l'escassa demanda illenca i el sobrant de la producció servia d'aliment als animals domèstics.

A l'any 1926 canvià radicalment l'economia agrícola del poble, closa i limitada a l'illa, gràcies a un senyor lligat amb l'agricultura per tot arreu conegut per l'amo Pere Antoni.

El senyor Pere Antoni Aguiló Bonnín, comerciant de professió, jugà un paper importantíssim i concís que canvià la idiosincràsia dels poblers i l'estètica del poble.

El senyor Aguiló tingué coneixença que el poble de Mataró (Catalunya) dedicava quasi tot el seu terme al conreu de la patata primerenca per exportar-la al Regne Unit i que deixava uns beneficis envejables. Viatjà a Mataró per assessorar-se de l'afany, i no només va obtenir la informació desitjada, sinó que fins i tot el grup de comerciants mataronesos que s'havien associats per afrontar millor el risc, s'oferí a comercialitzar la producció poblera en cas de decidir-se a sembrar.

L'amo Pere Antoni, satisfet i content, tornà al poble amb calius dins les sabates pel neguit de contar quant havia vist i sabut d'aquell poble tan agrícola com el seu.

Ho exposà als amics comerciants que acolliren la bona nova

Viuda d'Antoni Serra, S. A.

PATATA DE CONSUM

CEBA

PATATA DE LLAVOR

LLEGUMS SECS

FERTILITZANTS

Mercapalma

Sa Pobla

oficines (07007 - Palma)
ZAC parcel·la núm. 6
266158 - 62

Fax: 26 44 22

vendes
p. 117 - 119
263205 - 06

Mister Green, núm. 20 (07420 sa Pobla)
540100 - 04

Fax: 54 24 19

amb goig i frissor, perquè suposava una possible font de beneficis per al poble i per al seu negoci, suposadament.

Tenint per precedent l'organització mercantil de Mataró, també alguns comerciants s'associaren sota el nom de La Protectora S.A. Els associats escamparen la notícia de l'exportació de la patata i encoratjaren els pagesos a sembrar amb el compromís de comprar la producció. Aiximateix, els donarien tota casta de facilitat de pagament per la llavor i pels adobs que necessitassin per al

conreu de la patata, fins i tot, adhuir el deute al cobrament de la producció exportada. Tal costum encara ara no s'ha perdut.

Quan es vol introduir una novetat, la millor manera de convèncer és donar exemple, tal com ho va fer Parmentier. A tal fi, el senyor Aguiló sembrà de l'esperançador tubercle, varietat Royal Kidney, una finca d'una quarterada i mitja d'extensió a Son Senyor al mateix temps que defugia del tradicional costum de rotació de conreus.

L'any 1926, a més del senyor Aguiló, sols participaren a l'assaig curiosos, optimistes i aventurers, i obtengueren uns beneficis que no havien somniat mai. El 1927, animats pel bon resultat de l'any anterior i per la facilitat de pagament de la llavor i dels adobs, quasi tots els pagesos volgueren assajar el conreu del tubercle. I no se'n penediren.

Però, no sempre l'exportació de la patata ha estat beneficiosa. L'any 1929 fou completament ruïna.

La patata no s'ha deixat d'ex-

portar cap any, fins i tot en temps de la guerra civil espanyola. L'any 1937, el més perillós, també es dugué a terme gràcies a la intervenció de l'enginyer agrònom senyor Ernest Mesres, promotor de la Cooperativa Agrícola Poblara. S'empraren caixons rectangulars de fusta per manca dels sacs de xarpellera.

Avui, les perspectives del conreu de la patata a sa Pobla no són tan optimistes com fa 67 anys. Aquesta campanya la sembra s'ha avançat quasi dos mesos a les anteriors amb el supòsit d'obtenir alguna possible retribució. Això demostra que, a sa Pobla, el conreu comença a ser un trencaclosques, ja que mai no se sap quin serà el seguiment encertat.

Si Mataró fou l'estrella guia de sa Pobla per al conreu de la patata, convé que sapiguem que a Mataró fa molts d'anys que ja no en sembren. El conreu de la patata fou substituït per la floricultura.

I Mataró, ha encertat realment el canvi?

Melcior Comes Serra.
Sa Pobla, 4-I-93.

tela i pell

Adobs i transformacions.

Vestits a mida.

Alta costura.

Dissenys exclusius

c/ Senyor Rafel, 52, 2n.
Sa Pobla

XEMENEIES Y ESTUFES CA'N CABRER

DISTRIBUIDOR EXCLUSIU
A SA POBLA DE:

JOTUL

NORUEGA

SUPRA

FRANÇA

AUSTROFLAMM

ALEMANIA

VENGUI A VEURE LES NOVES
ESTUFES JOTUL 1992/93

CARRER CALVO SOTELO, 44 - TELE. 54 12 97
SA POBLA

UNA MOSTRA SELECTIVA

(Entorn a la XVI Mostra d'Arts Plàstiques Sant Antoni 93)

Des que el Consistori de sa Pobra promogué la constitució del Patronat del Museu d'Art Contemporani, tota la responsabilitat de les línies d'actuació museística passà a dependre del Patronat, on són representades les institucions culturals de la nostra comunitat així com un ampli ventall d'opinions i postures provinents dels més variats camps de la cultura de la nostra illa. Volem recordar aquí que el pla d'actuació aprovat fa un any i mig pel Patronat preveia una agilitació en matèria d'exposicions, juntament amb una revaloració dels elements propis i específics que han configurat la història del Museu des de la seva fundació, és a dir: la Trobada de Pintors, la Mostra d'Arts Plàstiques i l'enriquiment del fons del Museu a partir d'aquest procés. Creim que ambdós objectius estan assolint-se progressivament: les activitats i exposicions que ofereix el Museu intenten dirigir-se a un públic cada cop més ampli sense renunciar a la qualitat i l'interès artístic; les dues darreres Trobades de Pintors han aconseguit incrementar el nombre de participants sense minva de la qualitat i les darreres adquisicions d'obra a partir de la XV Trobada han incrementat al fons del Museu de manera notable.

Es fa necessari recordar tot això perquè l'objectiu de la Mostra d'Arts Plàstiques encara no és plenament entès per part del públic que visita el Museu i -això és més preocupant- per part dels propis artistes participants. No hem de perdre de vista la idea inicial dels entusiastes organitzadors de les primeres Trobades de Pintors: aspiram a un Museu d'Art Contemporani que arribi a concentrar i oferir al visitant el millor de l'art fet a Mallorca als nostres dies. La Mostra d'Arts Plàstiques és la cita anual que el Museu es fixa per incrementar i millorar el seu fons

propi. No és una exposició més!. Es l'exposició del Museu i per al Museu, per tant ha de mostrar, i cap aquest objectiu caminam, obres que el Museu pugui considerar dignes de figurar al seu catàleg. Això no vol dir que ens limitem a penjar obres "segures", és a dir obres d'autors ja reconeguts, ben al contrari, apostam també en favor dels joves i desconeguts artistes que demà podrien esser mestres destacats. Volem dir simplement que la Mostra ha d'exposar obra de qualitat i interès i no acceptarem baixar el llistó en funció de pressions o interessos aliens a l'art.

Algú es demanarà, i amb raó, com es determina el nivell de qualitat de les obres que s'hi presenten? Qui decideix sobre la inclusió o no d'una obra determinada a la Mostra?. La resposta només pot esser una: les persones que formin la comissió de selecció han de gaudir de reconegut prestigi i independència de criteri i si és possible no han d'estar vinculades al Patronat del Museu. El risc d'equivocar-se en la elecció no serà major que el de qualsevol altre comissió o jurat del món que, en definitiva, no pot evitar certs criteris subjectius de preferència.

Per aquest motiu volem que cada any la comissió la formin diferents persones, amb diferents visions de l'art i amb diferent criteri estètic, però la Mostra ha d'esser necessàriament selectiva en la mida que es vulgui acomplir l'objectiu que la inspira.

El Museu té un deute amb tots els pintors que cedeixen la seva obra el dia de la Trobada per subhastar-la. El Museu vol contribuir a la difusió de totes les formes d'expressió artística i per això el Museu vol promoure, en la mida de les

N'Antònia Soler, na Catalina Siquier i en Pau Ferragut contemplant una obra el dia de la inauguració de la Mostra d'enguany

seves possibilitats i disponibilitats, exposicions, tant a les seves pròpies sales com a d'altres locals d'exposicions de sa Pobra, de tots els artistes que ens ho demanin. Això no és contradictori amb l'exclusió d'una obra a la Mostra d'Arts Plàstiques de Sant Antoni. La Mostra es regeix per normes que tots els participants coneixen i accepten; la "selectivitat" és una d'elles, però aquesta norma no invalida la necessària col·laboració del Museu amb els artistes -i viceversa- en molts d'altres terrenys possibles, incloses exposicions, muntatges, tallers etc..

Les 43 obres exposades enguany han estat seleccionades per M. José Mulet, prestigiosa comissària de diferents exposicions i professora d'història de l'art a la Universitat de les Illes Balears; Pepe Pardo, reconegut expert en restauració d'art i profund coneixedor de les tendències pictòriques contemporànies i Albert Ribas, director del Centre de Cultura de "Sa Nostra" a Ciutat. La direcció del Museu és la responsable del muntatge de la Mostra i enguany ha participat a la comissió en funcions de secretari sense veu ni vot.

La Mostra ha pogut visitar-se fins a finals del mes de gener. Properament informarem de les propostes de compra d'enguany i de la decisió final del Patronat.

R. Molina

DARRERS DIES, FRESSES I GREIXONERA DE PORC

Al nostre poble, les festes de l'hivern se succeeixen quasi sense interrupció. Just encetat, comencen les festes del cicle de Nadal. Quan els Reis s'entornen cap a Orient els Dimonis encenen els foguerons de sant Antoni i sant Sebastià.

Ara quan la cendra és encara tèbia i ha passat el temps just per escorxar les gateres, es poden veure pels carrers, quan es fa fosc, qualque estol de bubotes amb carasses i vestits de quatre pellerings trets dels vells canteranos o caixes dels padrins. Aqueixes bubotes gregàries i menudes entren a les cases tot fent lulea i dient amb una veu molt prima: voleu fresssss...?

Temps enrera les fresses a sa Pobla eren molt més nombroses i més granades, vull dir que no eren només infants, com ara, sinó grandollassos que ja havien fet el servici. Les fresses es dedicaven a llençar olles i greixoneres dins les cases amb el conseqüent rebumbori i trencadissa de tests i l'emprenyo de l'amo i la madona de la casa.

Altres vegades les fresses, amagades darrera el cartó de les carasses i la veu de triple mal dissimulada, deien tota casta de procacitats i inconvenients a les dones fins a fer-les empegueir.

El Dijous Llarder (dijous jarder diuen a Mallorca) i els darrers dies eren la culminació de la disbauxa i la permisivitat que aquests dies arribava a tots els àmbits, fins i tot a les coses del menjar. Es diu Dijous Llarder de llard per la quantitat de greix que es menjava, sobretot porquim.

Encara es conserva a moltes cases la tradició d'elaborar un plat tan saborós i antic com és la GREIXONERA DE PORC. Els ingredients d'aquest plat propi del Carnes-

"la ganyota amagarà un caramull de frustracions mal païdes i el xàfec cromàtic de les paperines ofegarà, per uns dies, tot el que voldríem ser i no som i tot el que som i no voldríem ser".

toltes tenen com a base el greix de porc: potons, orelles, morro i llengua, tot això ben salat i barrejat amb ous i llet i espècies i herbes aromàtiques. Una altra resta gastronòmica dels darrers dies és la coca amb tallades.

Avui, com abans, o una mica menys, els darrers dies, el carnestoltes o el carnaval, com volgueu anomenar-ho, la gent manifesta d'una manera barrejada i confosa costums i festes ancestrals. Tanmateix les conductes humanes enfront als cicles vitals de

la Natura sempre perduren.

Ja a Roma se celebraven les festes de l'adveniment de la Primavera. Eren les festes SATURNALIA en honor a Saturn, que acostumaven a durar tres dies i els que hi participaven, desenfrenats i orgiàstics, consideraven abolides llurs distàncies socials i la vigència d'algunes determinades lleis i normes de conducta.

Des d'aleshores sempre s'ha celebrat el Carnaval malgrat les reiterades prohibicions eclesiàstiques i civils. El Cristianisme sempre ha intentat desdi-

buixar el caràcter simbòlic i màgic de les primitives festes paganes; per altra part el 1939, en l'eufòria de la Dictadura, la prohibició oficial del Carnaval va malmetre fortament aquestes festes quedant limitades a l'àmbit privat.

Però, com sempre passa amb les coses que estan impreses al moll dels ossos de la humanitat, mai cap força podrà aturar per molt de temps l'escomesa faresta de les seves manifestacions.

Sempre l'home, com a ésser esotèric, almanco una volta a l'any, sortirà al carrer, es vestirà de príncep o dimoni, fada o rodamons i darrera la ganyota amagarà un caramull de frustracions mal païdes i el xàfec cromàtic de les paperines ofegarà per uns dies tot el que voldríem ser i no som i tot el que som i no voldríem ser.

Es tal volta l'axaltament de la bogeria com feien els romans. En qualsevol cas és la contribució honesta i esopontània als biorritmes que duu cada un imprés al seu cervell i a l'esclat tendre d'ocells que anuncien la propera primavera.

Però MEMENTO HOMO... amb un poc de cendra damunt el cap comença la Quaresma. Ha quedat tancada la porta a la Disbauxa.

FENT RANDA...

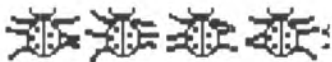
Unió mallorquina pareix no voler renunciar a ocupar les capçaleres dels informatius. Quan passa un temps i la presidenta d'aquest partit no apareix pels diaris, més que sota l'escàndol mig soterrat d'algun enxufisme com el d'en **Ramon Servalls**, va i fa la passa. Aquesta vegada tirant pedres sobre la teulada. Si el partit ja és mig dividit, les reaccions de l'executiu acabaran per aïllar la cúpula de la resta de militants. Semblen una colla d'intrigants en una cort inexistent.

Una altra prova del funcionament de vàlids i favorits en aquest partit és el cas d'en **Ramon Servalls**. Quan me'l varen presentar ara farà sis anys, en Ramon ja iniciava la seva irresistible ascensió en el partit tal com es fan aquestes coses, és a dir, des de les joventuts d'Unió Mallorquina. Ja llavors vaig veure de quina manera, com sol passar a la majoria de jovent militant, cal cavael llenguatge dels polítics professionals, que en boca d'una persona jove, sigui del signe polític que sigui, et fa la impressió de veure un vell prematur. Record que en el cas d'en Ramon, el llenguatge de polític en ascens i il·lusionat venia acompanyat per una espècie de balbuceig infantil. O sigui, anava fent "zez zopez"; de forma que amb el llenguatge polític d'estrena i les zopez infantils es feia quasi entranyable. Aquestes "zopez", però, no li impediren fer una carrera fulgurant dins la Conselleria de Cultura. Amb el títol de professor d'EGB davall el braç i el carnet d'Unió Mallorquina, aconseguí en poc temps la plaça de funcionari com a secretari de l'Institut d'Estudis Balearics i, a més, el càrrec de Director General d'Esports. Moltes vegades les carreres catapultades tenen uns aterratges accidentats. Així el nostre homebala s'ha vist ara descol·locat, després que una sentència del tribunal ha posat al descobert una burda maniobra dels seus amics per afavorir-lo a les oposicions.

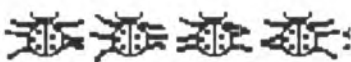
Paradoxalment, els qui t'ajuden acaben per engolir-te. En una situació

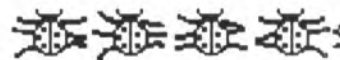
normal, un director general que es veu implicat en una història com aquesta dimiteix. Però aquí prima més caure en gràcia que ser graciós. Per això ara l'han presentat dins la terna a la carrera per conseller de Cultura, on per cert no ha resultat escollit. Però tornarà a presentar-se a oposicions?.

Estartan aprop del poder, de segur que, com a mínim, ha de resultar contaminant. No és que hagi descobert ara un fantasma a la sopa. Però sé que és molt dur anar contra aquesta rutina. Jo estava esperant la invitació d'en **Tomeu L'amo**, per anar a veure la seva exposició. En comptes d'això m'arriba una nota a ca meva dient que l'exposició no es fa perquè el galerista, en **Maneu**, es nega a repartir el catàleg-sobre on figura una al·lusió al caràcter "fenici" d'alguns "il·lustres" clients seus com, **Cafellas o Maria Antònia Munar**. O sigui que les protestes són una cosa puntual i que no poden traduir-se en cap altra manifestació. Bé, és que l'art ja ho sabem que també és un mercadeig. Però precisament per això pensar que n'hi ha que encara s'escandalitzen del seu potencial em fa creure de nou amb cert art i certs artistes.

Hi ha qüestions del darrer ple municipal a Sa Pobla que encara em volten pel cap. Com per exemple, la denúncia de l'estat de quebra de l'ajuntament feta per la regidora del **PSOE**, la poca informació sobre les places de funcionari ofertades a l'ajuntament i el dol del batle en reconèixer que havia estat l'oposició del **PSM** els qui l'havien obligat a rebaixar-se el sou. Però també em va cridar l'atenció en conjunt, la síndrome victmològica del batle davant les crítiques, les quals enlloc d'analitzar esquivava amb tècniques de defensa personal que no enganen a ningú. Falten, com quasi sempre, arguments iseny. Respecte al fet que s'ha de viure a sa Pobla per treballar pel poble, hi ha que matisar-ho un poc. Se pot viure a sa Pobla i governar, fins i tot, però amb les consignes de fora. O no va ser de fora el pacte que va apadrinar la coalició **PP-Convergència Poblara**, o no han estat de fora les consignes per demanar la modificació de la LEN, amb el camp de golf consegüent? Perquè el poble en totes aquestes qüestions no ha estat consultat.

CATALUNYA I MALLORCA S'ACOSTEN

El setmanari alemany "Der Spiegel" va publicar recentment un mapa de les regions europees, fet per instigació i ajuda econòmica del filàntrop holandès Alfred Henry Heineken, propietari de la coneguda marca de cervesa. Els estudiosos, sorprenentment, esborren el País Basc, que resta dividit entre les regions Astur-gallega i Aragó-Navarra. Per si aquest disbarat no bastés, els despistats autors de la malaurada "Visió de les regions d'Europa" inclouen les Illes Balears dins la regió de València. L'anticatalanisme d'alguns centralistes mallorquins produeix, sembla, aquesta incongruència.

Però la voluntat majoritària del poble mallorquí, quan no intervenen demagògies interessades, és netament pro-catalana i fidel als seus orígens. Així ho va poder comprovar el president de la Generalitat de Catalunya, **Jordi Pujol**, durant la seva darrera visita a Mallorca, convidat per l'**Obra Cultural Balear (OCB)** i per la **Confederació d'Associacions Empresarials de Balears (CAEB)**. Aquestes dues organitzacions cíviques tenen molt de pes a Mallorca, la primera dins l'àmbit cultural i la segona en el camp de l'economia. Són entitats que han nascut de les bases associatives del poble i han perdurat, arreu de vegades contra els bloqueigs d'interessos polítics aliens.

Pujol, davant les queixes d'intel·lectuals i d'empresaris que Catalunya viu d'espallles a les Balears, va entonar un "mea culpa" col·lectiu: "La Generalitat - va dir - té la culpa que no hi hagi més contactes amb Balears, però en ocasions no desitgem despertar suspicàcies".

Aquestes suspicàcies, que poden existir i han existit, són de dos caires:

1. La suspicàcia dels mallorquins que, conscients de la seva independència, no volen baratar el centralisme madrileny per un centralisme barceloní.

2. La suspicàcia de les forces centralistes de l'Estat sobre una possible aliança dels pobles de parla catalana per a aconseguir un Estat independent.

La supervivència dels Països Catalans dins la nova Europa depèn de la seva capacitat d'estrènyer llaços i formar pinça en la defensa de la identitat cultural i dels interessos econòmics comuns.

Aquesta suspicàcia és tan extensa i profunda, que els centralistes espanyols aconseguiren incorporar-la a la Constitució: "En cap cas s'admetrà la federació de Comunitats Autònòmiques" (art. 145-1).

No obstant, el recel que més pesa en la relació bilateral entre Catalunya i Balears és el primer, que el president Pujol confessà als mallorquins haver experimentat, perquè "ara existeix un fort sentiment autonomista a Balears".

Mes, per raons geogràfiques, històriques i d'interessos comuns, mallorquins i catalans estem condemnats a entendre'ns i a treballar junts. Que això no és difícil, ho demostra la munió de famílies mallorquines que envien els seus fills a estudiar a Barcelona. Cinc dies després d'haver anat a Mallorca el President de la Generalitat catalana, **la Plaça del Diamant de Barcelona es va omplir de mallorquins que responien a la convocatòria feta per la gent de sa Pobla**, la meua vila natal mallorquina. Els poblers tingueren l'ocurrència d'agafar un fogueró de Sant Antoni, alguns dimonis i mitja dotzena de ximbombes i platar-los al Rovell de l'Ou barceloní perquè mallorquins i catalans gaudissin de l'esperit de festa i germanor característic del meu poble. L'organitzador, **l'apotecari Torrens**, no és un polític ni pretén fer carrera. Es un pare mallorquí de tres fills que estudien a les universitats de Barcelona,

un enamorat de la barriada de Gràcia, des de l'època en què ell hi vivia quan també era estudiant.

Tot això cal conèixer-ho per a entendre fins a quin punt la societat mallorquina està lligada amb la catalana. Els polítics no poden tancar els ulls a aquesta realitat, si realment estan al servei del poble i no d'interessos imposats des de fora. **Tant el president Cañelles, del Govern Balear, com ell president Pujol haurien de reflexionar i activar una col·laboració institucional que reforci els vincles culturals, econòmics i socials entre Catalunya i Balears**, sota el principi del respecte mutu i sense arribar a transgredir l'esmentat article de la Constitució. Aquest apropament dels polítics s'ha de fer de mica en mica i no com proposen alguns socialistes, els quals per una banda es bunkeritzen en un centralisme filo-franquista i per l'altra propugnen un Estat federal.

Pujol féu referència al nou eix econòmic, dinàmic i fort que està sorgint a Europa, l'eix mediterrani, que aplega des del nord d'Itàlia fins al llevant espanyol i inclou Catalunya, València i les Balears. De fet, és aquest un eix històric tradicional del tràfic comercial mediterrani, que assolí les més altes glòries abans de ser descoberta la navegació comercial transatlàntica. **Dins la futura Europa de les regions, convé que cadascú sàpiga d'on ve, a qui pertany i amb qui comparteix els interessos**. L'embutada de les regions riques del nord europeu cap al sud només podrà ser contrarestant amb un reforçament dels llaços entre els pobles del sud que permeti concertar estratègies econòmiques, culturals i polítiques comunes. Perquè la invasió econòmica i cultural deixa de ser intercanvi i esdevé colonització quan troba una societat dèbil, indefensa i despreocupada. La supervivència dels Països Catalans dins la nova Europa depèn de la seva capacitat d'estrènyer llaços i formar pinça en la defensa de la identitat cultural i dels interessos econòmics comuns.

Pere Bonnín.

ELS POBLERS HO DONAM TOT. PRIMERA PART LA FUNDACIO BALEAR TRANSPLANT A LA NOSTRA VILA.

Nofre Pons

Imaginu-vos la claror groguenca d'un horabaixa d'hivern. A mitjan Gener, quan el sol ponent fa coincidir els seus rajos amb els carrers Ample, Major, Fadrins,...etc, i dibuixa en el poble unes ombres màgicament estilitzades. Imaginu-vos l'aua un dia de Maig. Amb el verd de les hortalisses fent-se mes brillant a mesura que es fa gran el matí.

Imagineu tots els colors que mos fan esser nosaltres. I substituiu-los per - diuen que es així - una claror grisenca i forta, buida i persistent. Vos apropareu a saber el que es la ceguesa.

Ells, que hi veuen amb els dos ulls, han intentat comprendre-ho. La idea va venir dels professionals, que, rera una bata, de vegades mos fem una idea més clara del patiment humà del que la gent es pensa. Però va esser copsada, posada en marxa, enfortida i amplificada per els voluntaris poblers.

Es tracta de donar un sentit als òrgans que, quan un es mor, ja no li serveixen per res, començant per els ulls: La Federació Balear Transplant, amb el seu banc d'ulls, ha trobat a Sa Pobla la mes ferma font de còrnies. Mos ho explica en Sebastià Gost, Jaumí.

En Sebastià es va ficar en això per un sentit de lleialtat cap a l'oftalmòleg que va curar la seva filla quan, als sis anys, es va tallar la nineta.

Però ara ja no ho fa per pagar favors. El seu entusiasme ja es autònom i, acabada la seva tasca de marjaler a Son Garreta, es dedica a contagiari-lo a tot el qui el vol escoltar. Santiago Rábano, pobler de voluntat i company de professió, fa petits aclariments tècnics que m'ajuden a entendre el procés.

Teniu el record de Mallorca, de donacions...

Teniu el record de l'Estat Espanyol!. Des que varem començar, ara farà uns tres mesos, s'han fet deu donacions de poblers i pobleres que es moren. Va començar amb la mort de l'amo en Guilem, la família del qual va facilitar molt les coses, i hem seguit fins ara.

I com respon la gent. Vull dir, els vius.

Teniu unes dues-centes persones de Sa Pobla que s'ha subscrit com a donants, gent jove, sobre tot. Ara, el que interessa es que se puguin transplantar les còrnies de persones que moren avui mateix. Per això te molta importància que la família del difunt, entengui i autoritzi la donació. I quan expliques l'objectiu i el mecanisme, quasi tothom ho entén perfectament.

Per que ho feis vosaltres ?
Per que ho fa la gent.

Hi ha dues raons. La primera, que hi ha un equip de voluntaris i professionals molt ben coordinat, que fa que les donacions no suposin molèsties per ningú. L'altra raó, es que hi ha una satisfacció neta quan veuen el benefici immediat que suposa la donació. Una de les còrnies de l'amo en Vicenç.... va esser donada a un nin de set anys. Les de l'amo en Jaume...., ara les duu madò Pereta, que era veïna seva.

Per ara, sols teniu posat em marxa el banc de còrnies.

Sí, però això sols es la primera fase. Està previst continuar fins a tenir xarxa per donacions de ronyons, cor, etc. Això no ha fet mes que començar. Per recaptar doblers, hem demanat ajut als pintors de la illa, i ja en tenim molts de compromesos. Farem una rifa amb totes les obres....

La conversa segueix, però més que idees, es conversa amb sentiments. En acabar, pens amb alegria en els ulls de les persones que coneixia, l'amo en Guilem, l'amo en Vicenç, l'amo en Jaume, que amb aquest acte, tècnicament tan senzill, de transplantar les seves còrnies, han aconseguit una classe més tangible d'immortalitat. Pens en la joia que sentiran els fills d'aquestes persones mortes en veure el fibló de

**&Massatges terapèutics
&Quiropràxia - Osteopatia
&Reflexologia podal**

Antoni Fernández Cladera
tècnic diplomad

* Artrosi
* Relaxació
* Ciàtica
* Cel.lulitis
* Migranyes

* Lumbàlgia
* Esportius
* Tortícoli
* Stress
* Dolors...

**c/ Escola, 133, 1r.
Tel. 54 23 74
07420 - sa Pobla**

Membres de la fundació balear de trasplants

l'esguard que tan bé conegueren en els ulls d'altres homes i dones..... Pens en el clar sentit de solidaritat social que comporta donar una sola cèl·lula del teu cos. Pens en gran poeta del Líban i els seus versos ressonen amb alegria:

Poca cosa donau quan donau donau el que teniu

Quan donau qualche cosa de vosaltres mateixoses quan realment donau.

LES PERSONES

Hem d'acordar que en aquestes situacions, els actes son més importants que les dones i els homes

que els fan possibles. I que tots els que duen a terme aquesta curolla ho fan per moltes raons, excepte la de sortir a la Televisió o a les revistes.

Es de justícia, però, enumerar els qui- professionals i voluntaris - fan possible que Sa Pobra sigui un model de solidaritat. I tots coincideixen en posar en primer lloc a una persona que es fa imprescindible en tot el procés. Miquel Bennassar "Molondro": sense ell, no haurien fet res, i com m' ho conten , ho cont.

Però n'hi ha d'altres:

Sebastià Gost, Jaumí. Delegat a Sa Pobra de la Fundació Balear Transplant.

Tots els companys metges que treballen al poble, encapçalats per n'Antonia Cantallops, la que s'hi ha compromés en cos i ànima.

Tot l'equip d' oftalmòlegs que es distribueixen les guàrdies.

Els familiars dels difunts que han acceptat el transplants.

Els més de dos-cents donants anònims que viuen una mica més feliços sabent que els seus ulls potser deixin veure a un altre quan ells ja no els necessitin.

En Febrero

Jóvenes y Estudiantes

MONTURA Y CRISTALES

6800 Pts.

CON CRISTALES IRROMPIBLES

8.500 Pts.

PERFECTAMENTE GRADUADOS

**GAFAS LIGERAS, RESISTENTES,
ANTIALERGICAS, Y
¡A LA MODA!**

CENTRAL
C/ Muntia, 12
Tel. 50.35.85 • INCA

AMBULATORIO
C/ M. Torandell, 93
Tel. 50.38.16 • INCA

JA POBLA
C/ Plaza, 4
Tel. 54.18.70 • SA POBLA

BINISALEM
C/ Bonaire, 42
Tel. 51.22.93 • BINISALEM

"Capella del somni" (A Josep M. Llompart)

Vers el camí del xiprer.
Tot passa, i res no serà.

L'alosa de la infantesa,
cant que cap plant no tingué,
vol d'alba, niu de tendresa,
mai no ha tornat a cantar.

Un dia l'amor vingué,
un jorn l'amor se n'anà.

El somni de juvenesa,
príncep del món es va fer,
s'espoltrí sense feresa,
entre núvols s'escolà.

Vers el camí del xiprer.
La vida en somni restà.

Noces verges, la bellesa,
velles fosses del fossar.

Vers el camí del xiprer.
Tot passa, cap a l'Enllà.

Lenta espera és la vellesa,
d'un món cavall fugisser,
record tacat de tristesa,
cap amor no tornarà.

Vers el camí del xiprer.
Camí de tota certesa.
Qui fou, somni, no serà.

Joan Gelabert.

A Josep Maria Llompart

Jo vos vull fer una glosada
d'un home que ens ha deixats,
qui fou dels més admirats
dins nostra illa adorada.

Un minutet de silenci
per Josep Maria Llompart,
vós que vàreu prendre part
per les arts i la ciènci(a).

Josep Maria Llompart,
pel gener vàreu morir,
gojosament vos vull dir:
mestre de les belles arts.

Heu deixat la recordança.
Pels alumnes estimat,
sempre sereu recordat
per ser digne de lloança.

Josep Maria Llompart,
vós fóreu gran professor
de la llengua defensor
i en duguéreu l'estendard.

També fóreu lluitador
per la llengua catalana
que a tots junts ens agermana
per Jaume el Conqueridor.
Pel distingit personatge,

molt honorable senyor,
poeta i bon escriptor,
cantant vull retre homenatge.

Sentiment de veritat
a tots donar-vos consol
perquè a mi també em dol
perdre un home apreciat.

Un dels homes coneguts
dins les Illes Balears,
tenguéreu vostres esbarts
de lingüistes convinguts.

I ara ens toca l'escarada
pels qui hem quedats aquí
i tots junts per corregir
nostra llengua mal parlada.

Quan l'hàgim perfeccionada,
molt, molt ens alegrarem
llavors ens adonarem
que la tasca està acabada.

Tal vegada un poc tard,
no em torni la veu eixorca,
cridem en tota força,
per Catalunya i Mallorca,
visca Josep Maria Llompart!

Guillem Crespi i Pons "Cremat".

CARRER MERCAT, 16.

FAX. 86 22 23

TELF. 86 21 86.

SA POBLA.

*Celler
Ca'n Cotà*

Carrer Lluna, 27 - Tel. 86 21 55
07420 Sa Pobla (Mallorca)

PICSA

Distribuidor Oficial de:

AGUA FONT DEL PI

Distribuidor Exclusivo de:

**VINO ANTAÑO (BRIK) - VINO PUENTE VIEJO
VINO CHIQUITO**

Distribuidor de:

KAS, PEPSI, 7 UP, GREIP, LECHE PALMA CREM

CTRA. MURO, S/N. - TEL. 54 03 44 - FAX. 54 20 16

SA POBLA

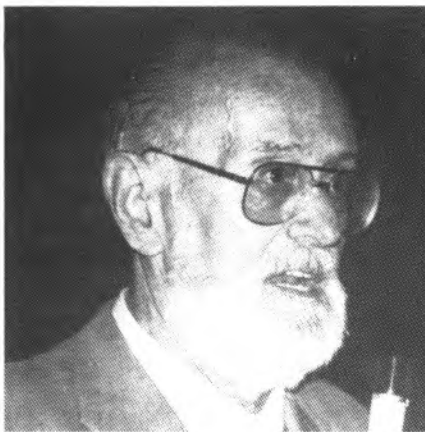
“Josep Maria Llompart, Recordances i Amistat”

Dos mots d'una amistat llarga, sincera i gratificant. Vaig conèixer Josep Maria Llompart l'any mil nou-cents seixanta-dos, a Ciutat, un capvespre d'octubre al pis del seu germà, el bon amic i metge Guillem Llompart de la Peña. Metge que, a sa Pobla, va deixar un inesborrable record. Don Guillem, que coneixia prou bé les meves dèries literàries, em va presentar Josep Maria que, amb vertader interès va llegir la meua obra de teatre, “Un hivern al mig de tots”, obra que, després, vaig refer amb el títol de “Foc colgat”. L'opinió entusiasta de Pep Maria m'encoratjà ferm i, d'aleshores ençà, se segellà entre ell i jo una gratificant, sincera i llarga amistat.

Dos noms a la meua gènesi i a la meua conscienciació de mallorquinat: Jaume Vidal Alcover i Josep Maria Llompart de la Peña, que varen ésser, per a mi, una mena de germans majors de l'ànima, amorosos, vigilants, exemplars i estimulants.

Els premis ciutat de Palma, de teatre i de novel·la, que vaig guanyar, foren vetlades lligades amb en Llompart, ell era del Jurat de Poesia. I va ésser en Josep Maria el qui va promocionar-me a l'editorial de Ca'n Moll. Així, i sense cap pròleg d'en Llompart, vaig publicar a les “Illes d'Or” i a “Rai-xa”, tot estrenyent amistat amb el “Pare Moll” i amb tota la família.

Especialment a finals dels anys seixanta i durant els setanta,

Josep Maria Llompart vengué sovint a ca meua, arròs pobler fet per la meua dona i llargues i càlides tertúlies literàries. Per ca meua varen desfilar tots els personatges de l'època, tal vegada va ésser un dels períodes més prodigiosos de la meua vida. Glatia una febre cultural i política en tots nosaltres, s'havia de fer País, s'havien de fomentar els trets de la nostra peculiaritat lingüística i històrica car, era evident, que acabava una dominació dictatorial i un nou horitzó de llibertat i reconeixement s'albirava a l'esdevenidor.

Record com apoteosi d'una part del grup l'anada a Barcelona, l'any mil nou-cents setanta-u, amb la família Moll, Josep Maria Llompart i Encarna i jo, fou quan concediren a don Francesc de B. Moll el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, per tal motiu, en un acte d'homenatge al gran filòleg, m'estrenaren aquella nit l'obra teatral “Maria

Magdalena o la penedida gramatical”, la vaig escriure en quatre dies, per suggeriment d'en Llompart i, expressament, per aquella gloriosa avinentesa. Són tantes les recordances.

Però, tal vegada, la més profunda recordança que tenc d'en Josep Maria, sia la d'una vetlada, a ca seva, que ens llegí amb la seva veu clara, vibrant i exacta, poemes recents:

*“Abans que no s'apaguin
les agulles del foc a trenc de llavi;
abans de no saber, de no comprendre;
abans que la mort passi...”*

Poemes, converses. Literatura, idees. Recordances.

Josep Maria Llompart, que amb una rialla als ulls i afabilitat als llavis em deia “monstre”, sempre em va complaure quan li demanava la seva col·laboració per algun afer pobler. Així va escriure al programa de festes de Sant Jaume, va ésser membre del Jurat del Premi de Narració Curta de sa Pobla, i per dues vegades va fer el pregó, diada de Santa Margalida, de les festes de la nostra vila.

Josep Maria Llompart, gràcies per la teua amistat, la teua sensibilitat i la teua responsabilitat.

Alexandre Ballester.

COMERCIAL TORRENS, S.A.

C/. Joan Sindic, s/n.
Telf. 54 07 41
Fax. 54 05 41
07420 SA POBLA
(Mallorca)

SALÓ

CA'N QUIC

BANQUETS - NOCES - COMUNIONS

C/ Mercat, 81
Tels. Saló 54 01 28 - Tomeu 54 14 98 - Francisca 54 14 93
07420 SA POBLA (Mallorca)

EL NOSTRE PATRIMONI

A les Normes Subsidiàries recentment aprovades s'inclou un inventari del patrimoni històrico-artístic i etnològic a protegir, així com les ordenances per dur a terme dita protecció, vegem quin és aquest patrimoni:

1.- Jaciments arqueològics. Constituït per aquelles parcel·les on hi ha restes visibles de passades cultures o on s'hi han trobat despulles, com a Talapi de Dalt i Es Vilar, al Puig d'es Castellot, a Crestatx, a Crestatx Vell i a la seva cova, al Puig d'en Font, a sa Cova d'en Baldritja, a Son Cladera i al seu Puig, a sa Paret des Moro, a sa Cova des Lladres i a sa de Na Quintana, al Puig de Na Vissa i baix des Puig de Na Vissa, al xalet de Gaieta i als desapareguts: Claper Gros o d'en Miró, al Santuari de Crestatx, a sa Pleta de Gaieta, al Molí d'en Barraca dins sa Garriga Tancada, a Son Amer, a Son Cebrià, darrera ses Cases de Son Toni i al Puig de Maria.

Grata sorpresa protegir fins i tot els desapareguts, per si un cas. I sols mencionar que segons un article publicat al Butlletí de la Societat Arqueològica Lul·liana ha desaparegut més del 60% dels nostres jaciments en relació a l'anterior inventari fet als anys 60. De seguir així ens quedarem sense cap ni un.

2.- Casals i façanes. Integrats per la majoria de casals pairals,

així com altres cases amb elements arquitectònics dignes de protegir. Aquests són els seus noms, pels quals són més coneguts, i les seves adreces: Casal de Gaieta i Can Galmés al c/Escola, 2 i 53 respectivament; Can Poquet i Cas Metge Corró al c/Gran, 24 i 61; Casal de la Jordana i Can Serra de Gaieta al c/ Crestatx, 29 i 25; Clínica Tugores i Cas Potecari Comas, al c/Major, 82 i 23; Casa de Pagès i Can Bartomeu Siquier al c/Marina, 41 i 42; Cas Capità Pere (Casa Cuna) i Can Goiet al c/Capità Pere, 42 i 36; Ca s'Enginyer Comas al c/Tresorer Cladera, 15; Els Cavallets, Can Socias i dues cases més a la Pl. Major, 14 i 15, 11, 8 i 17; Sa Nostra al c/Mercat, 19; Can Planas i Can Socias al c/Antoni Maura, 1 i 2; l'Ajuntament a la Pl. Constitució, 1; l'Escola Graduada al c/Fadrins, 79; la central Piramidal devora el pont de la carretera Sa Pobla-Pollença; tres cases una devora l'altra al c/Ric entre el c/Gran i el c/Renou i la casa que hi ha al c/Plaça cantonada amb c/Tresorer Cladera.

No s'enten ben bé quins han estat els criteris seguits per fer aquesta selecció ja que al meu parer hi ha d'altres cases que tenen tant o més interès que les que s'han catalogat i que en el futur s'hi haurien d'integrar com són les que hi ha al c/Curt, 2; Mercat, 25; Crestatx, 40; Capità Pere, 28; Escola, 23; Marina, 60; Rosari, 25; Fadrins, 75; Comerç, 28 i Església, 8. A més d'evitar l'estat d'abandonament i ruïna en què es troben alguns d'ells com és ara el Casal de Gaieta.

3.- Mobiliari urbà. Com són les nou Creus de Terme, les plaques commemoratives dels fills il·lustres i les diverses inscripcions que hi ha a determinades façanes.

4.- Ermites de Son Mascord, Crestatx i Son Cladera.

5.- Els ponts de les Jonqueres Veres, dels Anglesos i de la Reina Isabel II.

6.- Els molins fariners del c/Molí cantonada c/Renou i el del c/Progrés, 12. Que ja en queden pocs.

7.- La totalitat dels molins de fora vila. La qual cosa és un disbarat. El que s'hauria de fer és catalogar-los, protegir i restaurar els més significatius.

La llista de l'inventari és llarga però escassa si tenim en compte la magnitud de la nostra història. Resulta inexplicable que a l'inventari no figurin l'Església i la Rectoria, les cases de possessió de Talapi, de Son Ferragut, Son Cladera, Son Sabater, S'Ubac, Son Toni, Gaieta Gran, Gaieta Petit i Son Amer; així com les sínies, que s'haurien de preservar de la mateixa manera que els molins. Capítol apart mereixen els documents gràfics, escrits (l'Arxiu Municipal està totalment deixat de la mà de Déu) i els béns mobles que també requereixin ser preservats.

En els propers números d'aquesta revista anirem parlant detingudament de cadascun d'ells.

Joan Fiol

Bar Alomar

Ca'n Corti

C/. Ruldo, 81 - Tel. 86 22 11 - SA POBLA

LES EXCURSIONS DE L'OBRA TIREN ENDAVANT, DIA 27 A LA TRAPA

Aquests darrers mesos, les dates de les excursions programades per L'O.C.B hagueren d'esser modificades. La del Castell del Rei, ressenyada per un diumenge de Desembre, no era possible ja que havíem de travessar la propietat privada de la família d'en Marc i es trobaven allà de vacances. Així que es passà la del Puig Roig a desembre i la del Castell a gener.

Malgrat els factors imprevistos (perquè n'hi hagué d'altres) les excursions es feren amb èxit.

No més! que el Castell no hi pogueren entrar, a causa de la seva restauració i una porta tancada amb pany no ho permeté. Ara bé, el dinar fou com cal, allà d'alt devora del castell, encengueren un fogaronet i torràrem encara les sobrassades de Sant Sebastià.

La pròxima excursió serà a La Trapa, a l'extrem de la Serra de Tramuntana, enfront de Sa Dragonera.

Hi arribarem per la ruta del Camí del Coll de Sa Gran Mola que parteix en la carretera d'Andratx-Estellencs. Es un camí de cabra que fa baixada quasi tot el temps i ofereix des del Cap Fabioles vistes molt apreciables. Un cop a la Trapa, baixarem pel camí de la Costa que dur de Sant Telm, des d'el qual podrem contemplar Cala en Bassot i l'illa de Sa Dra-

gonera. Seran devers 4 hores de caminar, però la majoria del trajecte és descendent.

La Trapa fou adquirida per G.O.B a l'any 1980, mitjançant subscripció popular que preocupat per la manca d'espais públics a les nostres illes, no volia deixar perdre els seus valors naturals i històrics.

Les cases de La Trapa foren convertides en un monestir per ens monjos a principis del segle passat, i malgrat la seva estada durà només 10 anys, l'obra que hi feren (marjades, sistema d'acceptació d'aigua) és admirable. Després quedà abandonada i més endavant explotada per particulars com qualsevol altre finca de la Serra.

Amb una mica de sort, podrem veure per les penyes àguiles peixeteres, corbmarins o aucells tan curiosos

com la baldrija o el buscaret coallarga i ben segur gaudirem de boscos i garrigues ben espesses.

Un paratge que com ja deia l'Arxiduc Lluís Salvador és "més apte per ésser gaudit que per ésser descrit".

Si creus que pot ser interessant, esforçat en matinar i com diu en Pere unta les botes i pensa amb el pa i taleca. El dia 27 d'aquest mes de Febrer a les 9 del matí ens esperarà un autocar a la Plaça d'es Mercat.

El preu de l'autocar encara no està fixat, però segur que no és molt més ca que sortir a fer el vermut.

Recordau el programa d'excursions;

27 de febrer: la Trapa

27 de març: el Teix

25 d'abril: el Massanella

29 de maig: Torrent de Pareis

27 de juny: ?

Polauto

Jaume Pol Cladera

Héroes de Toledo, 54 Tel. 54 58 72
ALCUDIA (Mallorca)

Jaume Pol Cladera

Carretera Inca, 57 - Tel. 54 09 88 - SA POBLA
Héroes de Toledo, 54 - Tel. 54 58 72 - ALCUDIA

BON PROFIT AMB NA MARIA MIR DE CAN COTA

per Joan Teixidor

El passat 20 de novembre obrí de nou les seves portes l'antic celler Can Cotà després d'haver-hi fet una total i absoluta remodelació que ha suposat que de l'antic edifici no en queda quasi bé res més que la façana, quan hi vaig entrar per primera vegada vaig quedar absolutament sorprès per la magnitud de les obres que s'hi han fet, avui CAN COTA és un Restaurant que es troba en un edifici nou de trinques, amb una cuidada decoració que fa que s'hi respiri un ambient molt agradable. En una altra ocasió parlarem amb la seva propietària, na Margalida Pizà, sobre aquesta important reforma que ha dut a terme i que ha suposat per a sa Pobla la recuperació d'uns dels seus llocs emblemàtics, i sobre les seves diferents etapes; avui hem tingut una conversa amb la cuinera na Maria Mir Payeras.

-Quina acollida ha tingut el nou Can Cotà?

-L'acollida que hem tingut ha estat excel·lent, n'estam molt satisfets de la gran quantitat de poblers que venen assíduament a menjar al restaurant.

-I de fora que ve gent també?

-Sí, ve també moltíssima gent de fora, de Campanet, de Búger, d'Inca, i de tot Mallorca.

-Quins dies teniu obert?

-Tots els dies llevat dels dilluns.

-Quins plats ofereix?

-Tenim un carta molt variada: xot al forn, bacallà, caragols, frit de xot i de porc, conill, entrecot a la planxa i al pebre, costelles, etc, de peix oferim: calamar, sèpia, llenguado, emperador, salmó, dentol; és a dir que tenim molts de plats, però et vull dir que el que més ens preocupa és que tot el que servir sigui fres, ens estimem més dir que no tenim el que ens demanen que servir un plat que ja no estigui en òptimes condicions.

-I quin preu té menjar a Can Cotà?

-Això varia un poc segons el que es demana, però per unes 1.000 pts es pot dinar o sopar.

-Tinc entès que també teniu un Menú?

-Sí, de dilluns a divendres oferim un Menú per 650 ptes que consisteix en dos plats i postres, a més de la beguda. Oferim dos primers i dos o tres segons plats perquè el client pugui elegir.

-Avui per exemple quin menú donau?

-De primer donam per elegir Arròs Brut o sopa de pollastre, i de segon frit de xot, frit de porc o ous fregits, de postres es pot elegir entre furita, puding o gelat, i per beure aigua o vi.

-Quin és el plat que vos demanen més?

-Sense cap dubte que el plat que venem més és el xot al forn, el que passa és que sols l'ofereixem els caps de setmana, ja que és quan tenim més gent i per tant el podem despatxar tot sense que ens en sobri.

-I quina recepta ens donareu?

-que et sembla unes anguiles ofegades?

ANGUILES OFEGADES

Ingredients

1 Kg d'anguiles
4 alls
julivert
6 ametlles
farina
una ceba petita, uns quants pèsols, sal pebre, pebre vermell, i pebre de cirereta
dues tomàtiques,
mitja copa de vi, i tassó d'aigua i una tassa d'oli

Preparació

Es netegen les anguiles i se'n fan trossos, s'adoben de sal i pebre, s'enfarinen i es mig fregeixen, dins una greixonera de fang es fa un sofregit amb el mateix oli de les anguiles amb la ceba ben ratllada, quan estigui daurada se li afegeix la tomàtica, l'all, el julivert i les ametlles ben picades, quan estigui fet el sofregit se li afegeix l'aigua i el vi, després se li afegeixen les anguiles i els pèsols amb aigua freda i es deixa bullir durant 10 minuts, no ens hem d'oblidar de posar els pebres de cirereta. S'han de servir calentes.

bon profit!

ENTREVISTA AMB FRANCESC MIR, PRESIDENT DEL CASA MISS-JOTUL.

Aprofitam una hora calmada, un capvespre quant després que molts de treballadors han assaborit el seu cafè de després d'haver dinat, per entrar al bar de Ca sa Miss i robar uns minuts de descans a en Francesc Mir. La nostra intenció no és altra que la de xerrar una estoneta del club de futbol que ell presideix i que a principi de temporada va deixar el futbol d'empreses per jugar a tercera regional. **"Varem jugar 10 anys el Campionat d'empreses i quedàvem campions cada temporada, però hi ha vegades que les injustícies et fan recapacitar i varem pensar que seria interessant provar a federar-nos a la Federació Balear de Futbol i provar sort dins la 3a. Regional."**

Sense por a equivocar-nos podem afirmar que el Ca sa Miss-Jotul va escriure una pàgina d'ordins del món futbolístic empresarial i durant molts d'anys l'equip que ara presideix en Xisco de Ca sa Miss va conquerir el títol de lliga, però a l'hora de la veritat i d'intentar dur de cap a sa Pobla el títol de Campió de Balears tot eren favoritismes de cap a un altra equip que no val la pena anomenar però que està en el pensament de tots els seguidors del Ca sa Miss-Jotul.

Però un canvi a temps sempre pot esser positiu i el Ca sa Miss-Jotul va provar canviar i va iniciar la present temporada jugant a 3a. Regional, malgrat les despeses fossin més

elevades. **"Es ben veritat que els pagaments a la Federació són més elevats, però l'organització també és molt millor. Les despeses per aquesta temporada s'acosten al milió i mig de pessetes"**.

No tots els començaments transcorren per un camí de flors. Hi ha vegades que et trobes qualche espina. El Ca sa Miss-Jotul va començar jugant al camp de terra dels Polisportiu, però la Federació hi trobà manca de seguretat i es va fer necessari iniciar les gestions oportunes per jugar al camp que usa el Poblense: **"En principi varem tenir qualche pega amb el Poblense ja que no arribàvem a un acord. L'equip de tercera divisió tenia unes despeses de manteniment del camp i en un principi els costava compartir el camp amb nosaltres, però després d'uniques quantes reunions amb l'Ajuntament i amb els directius del Poblense, previ pagament d'uniques quantitats, ara si jugam al camp gros"**.

La conversa s'anima i parlem amb en Francesc dels restants equips del seu grup i sobre la duresa a Regional, però en Francesc opina que no, que no hi ha duresa i que es juga amb força netedat.

No volem acabar la conversa sense fer un balanç del que ha estat la nova experiència que ha viscut el Ca sa Miss Jotul dins la nova categoria i de les aspiracions de cara al futur: **"L'experiència ha estat molt positiva i ens ha ajudat també la bona campanya que hem feta. Quant a les aspiracions, puc dir que aspiram a canviar aquest any de categoria i crec que el Ca sa Miss-Jotul pot aspirar en uns quants anys a jugar a Preferent. La meua opinió és que el màxim que podem aspirar és a jugar a Preferent, no cal plantejar-se jugar a Tercera Divisió"**.

I com a punt i final d'aquesta conversa cal donar l'enhorabona al Casa Miss-Jotul, als seus jugadors -que no cobren- per la bona temporada que estan fent i també als seus socis els quals amb les seves aportacions econòmiques mantenen l'equip.

Jaume Triay

L'EQUIP BENJAMÍ DEL POBLENSE CAMPIO IMBATUT

L'equip benjamí del Poblense s'ha proclamat campió del seu grup del campionat que organitza el Consell Insular de Mallorca. Cal destacar que l'equip que entrena Joan Cladera no ha cedit cap punt al llarg de la competició i que tan sols ha encaixat 6 gols.

Desitjam tota mena de sort al benjamí del Poblense en la disputa de la fase final.

Jume Triay

BÀSQUET

L'equip senior de la III divisió autonòmica ha començat la segona fase de promoció per la permanència amb una de freda i una de calenta, ja que va perdre el primer partit davant l'Impremta Bahía per només tres punts i després d'una pròrroga. Però, al partit següent aconseguí una important victòria aquí, a sa Pobla, davant l'Andratx per 77-73.

Pel que fa als equips de base i començant pels més petits direm que, encara que han perdut els quatre darrers partits, tots han estat per un marge inferior als deu punts. L'equip infantil fa una temporada molt bona, ha guanyat dos dels tres darrers partits que ha disputat i es troba al quart lloc de la classificació amb sis victòries i quatre derrotes.

Respecte als cadets hem d'assenyalar que són molt irregulars i van alternant un bon partit amb un de mediocre. Així, dels quatre darrers n'han guanyat dos i n'han perdut dos. El juvenil masculí a l'igual que els cadets ha guanyat dos dels darrers quatre partits i està situat al cinquè lloc de la classificació. Finalment, l'equip juvenil femení no ha aconseguit la victòria en cap dels quatre partits que ha jugat durant les darreres setmanes, emperò hi posen ganes i tard o prest els resultats han d'acompanyar.

Pere Soler

NAIXEMENTS

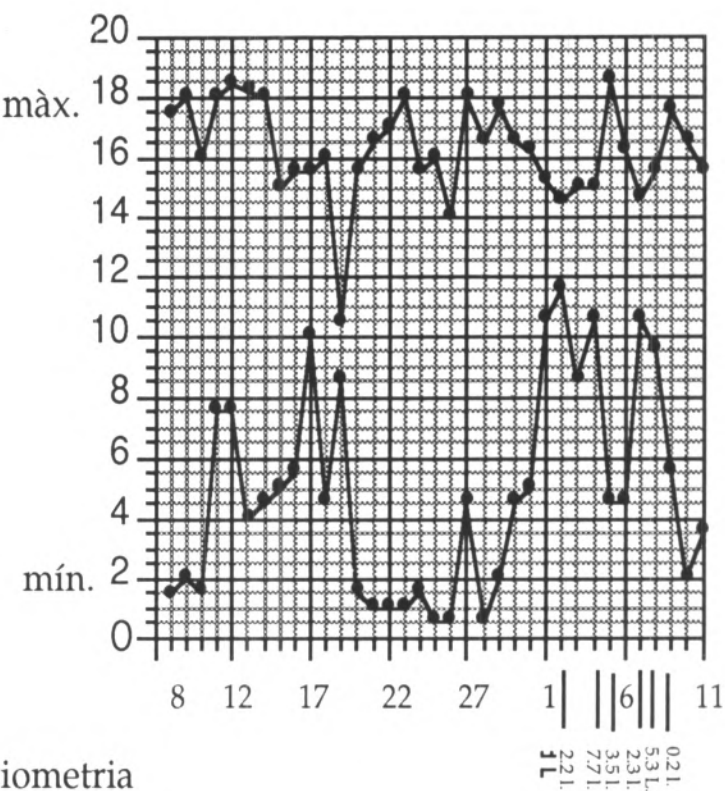
desembre	27	Julià Crespí Serra
gener	8	Antoni Crespí Socías
	9	Cristina García Serra
	15	Antoni Pasqual Serra
febrer	28	Josep A. Meré Arroyo
	3	Francisca Serra Cabanellas
	4	Juana M. García Serra
	4	María A. Perelló Mir
	6	Juana M. Ramos Aguiló

MATRIMONIS

gener	30	Antonio Reynés Rodríguez
		María M. Capó Socías
febrer	6	Nicolau Vallori Moreno
		María M. Grau Torres
	6	Jordi A. Pasqual Rebull
		Isabel Cladera Serra

DEFUNCIONS

gener	2	Concepció Grau Coll
		"Eixut", 74 anys
	3	Pere Ignacio Gomila
		82 anys
	3	Miquel Crespí Cladera
		"Verdera", 70 anys
	5	Jaume Soler Rosselló
		"Piu", 79 anys
	7	Joan Amer Quetglas
		"Pera", 75 anys
	9	Antònia Batle Cardell
		"Cullera", 90 anys
	13	Margalida Femenías Font
		"Reus", 82 anys
	13	Francisca Pizà Vilanova
		"Agulla", 80 anys
	18	Sebastià Serra Crespí
		"Serratit", 85 anys
	19	Pedrona Bennàssar Serra
		"Pere-Miquel", 73 anys
	20	Miquel Alomar Coll
		"Cortí", 79 anys
	24	Pere Amer Quetglas
		"Pera", 68 anys
	26	Sebastià Serra de Gayeta Perelló
		"Borrer", 65 anys
	26	Antònia Crespí Torrens
		"Pera", 70 anys
	26	Francisca Buades Rebassa
		"Buades", 75 anys
	26	Catalina Soler Cortés
		"Rogeta", 83 anys
	28	Guillem Cladera Crespí
		"Puça", 74 anys
	29	Margalida Llabrés Serra
		"Talapi", 52 anys

Pluviometria
Total: 22.2 l.

GENER FEBRER

ODISSEA D'UN POBLE, D'UNA TERRA (i IV)

Per Bartomeu Payeras i Comas

Una passada, i una altra,
l'home en el centre de l'era, regnes ben governades,
fent anar bístia i carretó per tots els indrets,
cap racó ha de quedar ni gens sense batre.
Dones, homes i forques estufen palla i fruit,
baix les dents del carretó.
El blanc fruit immaculat es desprèn poc a poc.
- Fora Roig! Fora, dic!, per les voreres.
Primera passada, es precis fer una girada.
Tot està ben batut ja.
Gran massa de palla i fruit,
blanca i bruna mescla de blanc terrós.
Retiraran a grans grapades la palla, a la vorera de l'era.
Mongetes, terra, pols, fulles i bajoques esgrunades.
Amb el tiràs formaran una gran serra,
sempre enfrontada d'on bufi el vent.
Cal destriar el fruit de la palla, purificar la serra.
Forca de tres forcalls, forcada cap al vent,
el fruit, pesat i madur, cap envant,
fullaca lleugera i vana, cap enrera.
Primera passada destriadora.
Forca de quatre forcalls, forcada cap el vent.
Poc a poc, forques i vent, braços i força,
separen mongetes i fullaca polsosa.
El ram de branques d'aladern lleuger,
agranaran l'era com una patena neta de brutor.
Una serra blanca, una altra serra bruna.
La pala d'una sola peça serà la triadora final,
amb pols segur i ferm, cal no xapar ni una mongeta.
Les darreres impureses fugiran amb onades definitives.
I restarà neta i pura la blanca serra,
un caramull de gra net quedarà en el centre de l'era.
Senalles i mans ompliran els sacs,
L'esplet ha estat bo enguany.
Sacs plens de fruit, de suor, de cansament.
Braços poderosos i cansats carregaran el carro.

**CARRETO AGERMANAT
AMB LA FORÇA DEL BON VENT
HAS DE BATRE EL FRUIT GRANAT
ESFORÇ DE LA NOSTRA GENT.**

COLLIDA DE PATATES.

Gavilans de punta fina,
ben de matinada, el dia es fred.
La patatera madura espera la llum.
Els solcs abracen el tendre fruit.
A cops segurs, secs, la força arranca la terra,
cal anar amb esment, no hem de ferir cap patata,
els gavilans esqueixen els solcs, surt el fruit.
Tot el dia pegant cops, una patatera, una altra.
I esposaran les patateres, el fruit queda tot sol, en terra.
Les blanques mans arrepleguen les patates,
senalles plenes, que buiden dins els sacs.
Tot el dia, de Sol a Sol.
I sortiran padastres en els dits,

aspre contacte de mans, sacs i fruits.
Gavilans i patates, braons i gavilans,
esqueses ajupides, mans àgils bellugadisses.
Un a un, pam a pam, els solcs desapareixen.
La verdor madura i groga,
torna terra i fruit generós.
Sacs plens, carro carregat.

**PATATES JO N'HE MENJADES
DE QUASI TOTES FRONTERES
I ENLLOC JO N'HE TROBADES
COM LES PATATES POBLERES.**

ENLLESTIR. PREPARACIO DE LA TERRA.

Després de les anyades,
cal cuidar la terra amb esment,
preparar-la per noves sembrades.
Enllestir, que la terra exhali,
que la terra descansi.
Llaurar, que la terra sequi,
en la benaurada Tardor.
Enllestir, enllestir, dins la calmada soledat.
Arada de doble pala, per anar més endins,
per renovellar més la terra i treure la llacor.
I cada parell d'anys una passada més profunda encara,
l'arada amb rodes, jou de dues bísties,
tindrà la tasca de cercar les sabes endinsades.
I caldrà cavar el femer,
palla fermentada de batudes passades,
escampar-lo ben podrit pels sementers.

I a l'Hivern, dies curts i consirosos,
s'aprofita per fer feines ajornades:
Anar a segar bagatge amb la falç i la dalla a l'Albufera.
Anar a cercar llenya a la muntanya,
fer estelles dins la portassa.

I la dona prepara la senalleta,
pel dinar del marit que s'envà tot sol a marjal,
un bocí de pa, un tros de llonganissa,
un parell d'olives trencades, un raig d'oli,
tomàtiques en trobarà, un glop de vi negre.
Frugalitat absoluta,
per forjar un caràcter estalviador i previsor.

I passen els anys, i passen els temps,
i l'art per la feina i la terra es perd.
L'agricultura artesana dóna pas a l'agricultura industrial.
Res no és igual,
canviar la força de la sang per la força de la màquina.
El progrés és imparable.
No podem anar contra corrent,
cal assimilar les noves tècniques.

Però el testimoni d'unes gents i unes arts de feina,
quedaran perdurables i permanents,
en la petita història del nostre poble.

**TEMPS PASSATS, NO TORNARAN
EN EL RECORD PER SEMPRE MES
ELS POBLES S'ADAPTARAN
ALS NOUS SIGNES DEL PROGRES.**

SEAT
LA AMBICION DE SUPERARSE

AIBSA

C/. Passatge d'es Tren, 1 - 3 - Tels. 54 22 68 - 54 01 96 - SA POBLA

AIBSA INCA

C/ Toni Maura, s/n. INCA - Tel. Prov. 88 08 57